

Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych

z dnia 20 października 1921 roku

w przedmiocie Taryfy osobowej i bagażowej na kolejach normalno-i szerokotorowych.

Na mocy dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o tymczasowym przekazaniu Ministrowi Komunikacji prawa wydawania przepisów o przewozie pasażerów, bagażu i towarów, oraz ustalania taryf przewozowych na kolejach polskich (Dzien. Praw № 14, poz. 152), zarządza się w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu co następuje:

§ 1. „Taryfa na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych normalnotorowemi polskimi kolejami państwowemi i normalnotorowemi kolejami prywatnemi, zarządzanemi przez Państwo“ (Dz. Ustaw R. P. 1920 r. № 40, poz. 242) otrzymuje brzmienie według załącznika do rozporządzenia niniejszego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 stycznia 1922 r. Jednocześnie tracą moc obowiązującą:

- a) artykuły 1 — 43 Przepisów Przewozowych, obowiązujących na kolejach polskich (Dz. Ustaw R. P. z 1920 roku № 16, poz. 82) i
- b) wymieniona w § 1 rozporządzenia niniejszego Taryfa osobowa i bagażowa, obowiązująca od dnia 1 czerwca 1920 r. (Dz. Ustaw R. P. z 1920 r. № 40, poz. 242), wraz z wszystkimi późniejszymi zmianami i uzupełnieniami.

Minister Kolei Żelaznych:

Sikorski

Minister Skarbu:

Michalski

Minister Przemysłu i Handlu:

w z. *Henryk Strasburger*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 20 października 1921 r.

T A R Y F A

na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych normalno-i szerokotorowymi polskimi kolejami państwowymi i normalnotorowymi kolejami prywatnymi, zarządzanymi przez Państwo.

(Obowiązuje od 1 stycznia 1922 r.).

Z chwilą wprowadzenia w życie taryfy niniejszej tracą moc obowiązującą: a) artykuły 1 — 43 Przepisów Przewozowych, obowiązujących na kolejach polskich (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 16, poz. 82) i b) „Ogólnopolska Taryfa osobowa i bagażowa”, obowiązująca od dnia 1 czerwca 1920 roku (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 40, poz. 242), wraz z wszystkimi późniejszymi zmianami i uzupełnieniami.

WSTĘP.

- I. Taryfa niniejsza zawiera:
 - Część I. Przepisy Przewozowe wraz z Postanowieniami Wykonawczymi.
 - Część II. Postanowienia taryfowe.
- II. Taryfa niniejsza obowiązuje przy przewozie osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych w komunikacji miejscowej następujących kolei normalno-i szerokotorowych, otwartych dla ruchu prawidłowego:
 - A. kolei państwowych,
 - B. kolei, pozostających pod zarządem wojskowym,
 - C. następujących kolei prywatnych, zarządzanych przez Państwo:
 - a) w okręgu Krakowskim:
 1. Chabówka—Zakopane,
 2. Kraków—Kocmyrzów,
 3. Muszyna—Krynica,
 4. Nowy targ—Suchahora,
 5. Piła—Jaworzno,
 6. Tarnów—Szczucin,
 7. Trzebinia—Skawce i Trzebinia—Siersza Wodna;

- b) w okręgu Lwowskim:
1. Borki Wielkie—Grzymałów,
 2. Drohobycz—Truskawiec,
 3. Lwów (Kleparów)—Jaworów,
 4. Lwów—Podhajce,
 5. Lwów—Stojanów,
 6. Tarnopol—Zbaraż;
- c) w okręgu Stanisławowskim:
1. Delatyn—Kołomyja—Stefanówka,
 2. Kołomyjskie koleje lokalne: Kołomyja—Słoboda rungurska (Kopalnia) z odgałęzieniem Kołomyja-Przedmieście Nadworniańskie—Szeparowce-Kniaźdwór,
 3. Wschodnio galicyjskie koleje lokalne:
 - (α) Biała czortkowska—Zaleszczyki,
 - (β) Tarnopol—Kopyczyńce,
 - (γ) Wygnanka—Skała z odgałęzieniem Teresin—Iwanie puste;
- d) w okręgu Radomskim:
1. Linja Częstochowa—Kielce kolei Herbsko-Kieleckiej;
- e) w okręgu Warszawskim:
1. Linja Herby Polskie—Częstochowa kolei Herbsko-Kieleckiej,
 2. Linje kolei Łódzkiej;
 - D. kolei prywatnych, zarządzanych przez Państwo, Dolina—Wygoda i Pałahicze—Tłumacz w okręgu Stanisławowskim z podwyższonemi o 100% opłatami z części II tejez taryfy.

III. W komunikacji bezpośredniej między stacjami kolei państwowych wszystkich okręgów stosuje się taryfę niniejszą z obliczeniem opłat za całą odległość przewozu. Natomiast w komunikacji bezpośredniej między stacjami kolei państwowych z jednej strony, a stacjami kolei wojskowych oraz kolei prywatnych, wymienionych pod punktami C i D, z drugiej oblicza się opłaty oddzielnie za odległość każdej z tych kolei, przyczem długość odcinków kolei państwowych winna być zsumowana, a opłaty obliczane za tę łączną ich długość, bez względu na to, czy odcinki te stykają się z sobą, czy też są oddzielone inną koleją.

Wyjątek stanowi komunikacja kolei państwowych z następującymi kolejami prywatnymi, w której opłaty oblicza się za odległość ogólną:

- α) z koleją Herbsko-Kielecką (punkt II-C-d oraz e) i
- β) z koleją Łódzką (p. II-C-e).

CZĘŚĆ I.

PRZEPISY PRZEWOZOWE

wraz z Postanowieniami Wykonawczemi.

A. POSTANOWIENIA WSTĘPNE.

Art. 1. Zakres działania przepisów.

Niniejsze Przepisy Przewozowe obowiązują na wszystkich kolejach normalnotorowych i szerokotorowych w obrębie Państwa Polskiego, oddanych do ruchu publicznego.

Art. 2. Uzupełnienia i zmiany przepisów.

1. Wszelkie uzupełnienia i zmiany przepisów niniejszych mogą następować jedynie w trybie przez prawo określonym.

2. Postanowienia Wykonawcze do niniejszych Przepisów Przewozowych, wydane przez Ministra Kolei Żelaznych trybem przez prawo przewidzianym, mają taką samą moc prawną, jak i Przepisy Przewozowe.

B. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Art. 3. Obowiązek przewozu.

Kolej nie może odmówić przewozu z wyjątkiem przypadków następujących:

- a) jeżeli podróżny lub nadawca przesyłki nie uczyni zadość obowiązującym Przepisom Przewozowym i zarządzeniom kolejowym;
- b) jeżeli przewóz jest wstrzymany na mocy prawnie wydanych rozporządzeń lub ze względu na zachowanie porządku publicznego na jednej z kolei, leżących na linii przewozu;
- c) jeżeli wysyłane przedmioty należą do kategorii przesyłek, objętych, chociażby na części przewozu, przywilejem pocztowym;
- d) jeżeli przewóz nie może być dokonany posiadaniem przez kolej środkami przewozowymi;
- e) jeżeli przewozowi stoi na przeszkodzie siła wyższa;
- f) jeżeli wysyłane przedmioty nie nadają się do przewozu ze względu na warunki budowy lub eksploatacji jednej z kolei, leżących na linii przewozu;
- g) jeżeli wysyłane przedmioty wymagają szczególnych urządzeń do naładowania lub wyładowania, kolej zaś takich urządzeń na odnośnych stacjach nie posiada.

Art. 4. Pociągi.

1. Przewóz odbywa się w pociągach, kursujących bądź regularnie według ustalonych rozkładów jazdy, bądź w miarę potrzeby.

2. O każdej przerwie w ruchu pociągów, trwającej dłużej niż jedną dobę, Zarząd kolejowy powinien podać do wiadomości publicznej w sposób, określony przez odnośne przepisy.

3. Zamówienia na pociągi nadzwyczajne uwzględnia kolej w miarę możliwości.

(Post. Wyk.). Opłaty za pociągi nadzwyczajne wskazane są w części II-ej taryfy niniejszej.

Art. 5. Odpowiedzialność kolei za czynności pracowników.

Kolej ponosi odpowiedzialność za czynności służbowe swych pracowników oraz tych osób, z których pomocy korzysta przy dokonywaniu przewozu, o ile czynności te, w myśl przepisów niniejszych oraz przepisów taryfowych, wchodzą w zakres obowiązków kolei.

Art. 6. Taryfy.

1. Warunki przewozu, przewoźne oraz opłaty dodatkowe określają taryfy kolejowe, wydawane i ogłaszane trybem, przez prawo ustalonym.

2. Tak wydane i ogłoszone taryfy obowiązują zarówno kolej, jak i jej klientów.

Art. 7. Zażalenia na działalność organów kolejowych.

1. Zażalenia można zgłaszać ustnie lub piśmiennie.

2. Zażalenia powinny być przez kolej rozpatrzone i rozstrzygnięte w czasie możliwie krótkim.

Art. 8. Nieporozumienia.

Nieporozumienia pomiędzy publicznością i służbą kolejową rozstrzyga na stacjach zawiadowca stacji lub jego zastępca, a w pociągach — nadkonduktor względnie kierownik pociągu.

Art. 9. Waluta.

Wszelkie opłaty skutecznie należy w walucie krajowej, mającej obieg prawny. Na poszczególnych stacjach lub w pewnych pociągach, stosownie do uznania kolei, może ona przyjmować monetę państw obcych według kursu, jaki ogłosi.

C. POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE.

I. Przewóz osób.

Art 10. Rozkłady jazdy.

Rozkłady jazdy powinny być, przed ich wprowadzeniem, podane do wiadomości publicznej i wywieszane na stacjach. W rozkładach tych powinny być wyszczególnione: klasy wagonów, rodzaje pociągów tudzież oznaczony czas odjazdu, a dla większych stacyj — także czas przybycia oraz ważniejsze połączenia kolejowe.

(Post. Wyk.). Ograniczenia co do korzystania z pewnych pociągów lub klas winny być uwidoczniane w rozkładach jazdy.

Art. 11. Ograniczenie przejazdu.

1. Osoby, które nie przestrzegają przepisanego porządku, nie chcą się stosować do rozporządzeń kolei, osoby nietrzeźwe lub obrażające swem postępowaniem przyzwoitość publiczną, nie mogą być przyjęte do pociągu. Kto został usunięty na podstawie tego przepisu, ten traci prawo do zwrotu opłat, pobranych za bilet i bagaż.

(Post. Wyk.). Nie wolno w wagonach prowadzić handlu przenośnego, urządzać loterji, grać w karty i t. p., oraz w celach zarobkowych grać na instrumentach muzycznych i śpiewać lub też żebrać w jakikolwiek sposób.

2. Osoby, które z powodu choroby lub innych poważnych przyczyn (np. brudu, niechlujstwa i t. p.) mogą być przykre dla towarzyszków podróży, o ile ich się nie da umieścić w osobnym przedziale, należy usunąć z pociągu. Opłatę za bilet i przewóz bagażu zwraca im się po potrąceniu należności za przestrzeń przebytą.

3. Chorych na choroby zakaźne lub podejrzanych o taką chorobę można przewozić tylko w przedziałach zamkniętych z osobnymi miejscami ustępowemi. Przedziały opłaca się wedle taryfy. Przepis ten stosuje się również do osób umysłowo chorych, które nadto powinny mieć podczas podróży odpowiednią opiekę.

(Post. Wyk.) I. W miarę możności chorych przewozi się również w wagonach osobnych za opłatą, wskazaną w części II-jej niniejszej taryfy.

(Post. Wyk.) II. Osoby, przewożące chorych, ponoszą koszty odkazania przedziałów lub wagonów.

4. Do bagażu osób, niedopuszczonych do przejazdu, stosuje się przepisy, wskazane w art. 34, ust. 4 i 5.

Art. 12. Opłaty za przejazd.

1. Podróżni opłacają należność za przejazd, obliczoną według obowiązujących taryf.

2. Dzieci do lat czterech, dla których nie zażądano oddzielnego miejsca, przewozi się bezpłatnie. Dzieci od lat 4 do 10 ciu przewozi się za opłatą zniżoną, wskazaną w taryfie. Za taką opłatą przewozi się dzieci młodsze, dla których zażądano osobnych miejsc.

(Post. Wyk.) Każdy podróżny może mieć przy sobie bez biletów najwyżej dwoje dzieci w wieku do ukończonych lat 4, o ile dla nich nie żąda miejsc oddzielnych. Za każde następne dziecko w tym wieku podróżny opłaca należność za przejazd, przewidzianą dla dzieci w wieku od ukończonych lat 4 do ukończonych lat 10, a wynoszącą połowę ceny biletu. Za taką opłatą przewozi się dzieci młodsze, bez względu na ich ilość, jeżeli zażądano dla nich osobnych miejsc.

Jeżeli ceny biletów dla osób dorosłych ulegają zniżce, to opłata za przejazd dzieci może być obrachowana na innej zasadzie albo nie zawierać dalszej ulgi.

Jeżeli taryfa ulgowa nie daje żadnych w tym względzie wskazówek, wówczas dzieci, o ile przewóz ich tą taryfą wogóle jest przewidziany, przewozi się za taką opłatą, co i dorosłych. Każde dziecko, za przewóz którego uiszczono należną opłatę, ma prawo do całego miejsca. (Patrz Post. Wyk. do ust. 4 art. 15).

3. Na każdej stacji powinien znajdować się na miejscu widocznym wykaz cen biletów, wydawanych przez stację, w relacjach najwięcej uczęszczanych.

Art. 13. Bilety.

1. Każdy podróżny powinien posiadać właściwy bilet na przejazd.

(Post. Wyk.) I. Przez „bilety” rozumieć należy dowody (dokumenty) przejazdowe wszelkiego rodzaju według ustalonych i obowiązujących na kolejach typów.

(Post. Wyk.) II. Bilet, wydany na nazwisko pewnej osoby lub na pewną kategorię osób, upoważnia do przejazdu tylko daną osobę lub też osobę wymienionej kategorii.

2. Na biletach powinny być oznaczone: stacja wyjazdu i przeznaczenia, droga, jeżeli do danej stacji prowadzi kilka dróg, rodzaj pociągu, klasa wagonu, cena i w miarę możliwości — termin ważności biletu.

(Post. Wyk.) Kolej może zamiast cen drukować na biletach odległość odnośnej relacji.

3. Terminy ważności biletów powinny być określone w taryfie.

(Post. Wyk.) I. O ile część I taryfy niniejszej nie zawiera postanowień odmiennych, bilety na odległość do 200 km. są ważne 2 dni, ponad 200 do 400 km. — 3 dni, ponad 400 km. do 800 — 4 dni i ponad 800 km. — 5 dni. Pierwszym dniem ważności jest dzień datowania biletu.

Bilet, wydany na pociąg, odchodzący według rozkładu jazdy o północy, otrzymuje datę rozpoczynającego się dnia.

(Post. Wyk.) II. Wyjazd winien nastąpić pierwszego dnia ważności biletu, a jeżeli na bilecie oznaczono pewien pociąg lub porę dnia, to tym pociągiem, względnie w tej porze dnia. (Por. jednak art. 21, ust. 3. Przepisów Przewozowych).

(Post. Wyk.) III. Przepisy powyższe I i II stosują się tylko do biletów, ważnych na przejazd jednorazowy. Przy biletach kombinowanych (kuponowych) wyjazd może nastąpić dowolnego dnia w ciągu ich ważności.

(Post. Wyk.) IV. Przejazd winien być ukończony najpóźniej o północy ostatniego dnia ważności biletu.

(Post. Wyk.) V. Na wypadek spóźnienia się pociągu termin ukończenia podróży przedłuża się odpowiednio.

4. Dla wstępu na peron osób, nie posiadających biletów jazdy, kolej może ustanowić osobne bilety za opłatą, przewidzianą w taryfie.

Art. 14. Sprzedaż biletów.

1. Kasy biletowe powinny być otwarte na stacjach o większym ruchu przynajmniej na godzinę, na innych — przynajmniej na pół godziny przed odejściem odnośnego pociągu.

2. Na pięć minut przed odejściem pociągu sprzedaż biletów ustaje.

3. Kolej może żądać, aby podróżny należność za bilet uiszczał już odliczoną.

Art. 15. Zamawianie miejsc, przedziałów i wagonów.

1. Oddzielne miejsca mogą być zamawiane w pociągach, w których skład wchodzi wagony z miejscami numerowanymi lub sypialniami.

(Post. Wyk.) Kolej może podać do wiadomości ogółu w rozkładach jazdy lub też oddzielnymi ogłoszeniami, że przy pewnych pociągach, lub w niektórych wagonach pewnych pociągów, podróżni winni wykazać się odnośnymi biletami dodatkowymi.

2. Oddzielne przedziały w wagonach mogą być wynajmowane, jeżeli na to pozwolą warunki ruchu.

(Post. Wyk.) Zamawiający przedział musi uiścić opłatę conajmniej za tyle biletów, ile jest miejsc w przedziale, z zastosowaniem, w razie przejazdu dzieci, przepisów, zawartych w art. 12, przyczem ilość podróżnych, obowiązanych posiadać bilet, nie może być większa od ilości zapłaconych biletów.

Po przedłożeniu wymaganej ilości biletów zamawiający otrzymuje na stacji wyjazdu zaświadczenie, które winien okazywać przy kontroli biletów.

Przedziały zamówione oznacza się odpowiednimi napisami.

O ile kontrola stwierdzi niedostateczną ilość biletów lub brak odnośnego zaświadczenia, to w pierwszym wypadku uiścić należy opłatę za brakujące bilety, z uwzględnieniem art. 16 Przepisów Przewozowych, w drugim zaś miejsca wolne w przedziale zamówionym mogą zająć inni podróżni.

3. Oddzielne wagony kolej wynajmuje w miarę możliwości.

(Post. Wyk.) Do wynajmowanych wagonów stosuje się analogicznie przepisy powyższe, o ile część II-ga taryfy niniejszej nie przewiduje innych w tym względzie zasad.

4. Za zamówione miejsca sypialne lub numerowane, za wynajęte oddzielne przedziały lub wagony kolej pobiera opłatę według taryfy.

(Post. Wyk.) Dzieci, korzystające z miejsc numerowanych, nabywają pełny bilet dodatkowy (plackartę).

Art. 16. Kontrola biletów i dopłaty do cen za przejazd.

1. Bilety kolejowe należy okazywać na żądanie właściwych funkcjonarjuszów kolejowych przy wejściu do poczekalni, przy wyjściu na peron i opuszczaniu tegoż, przy wsiadaniu do wagonu, a także w każdym czasie podczas jazdy i oddawać je po ukończeniu jazdy.

2. Podróżny, który nie może okazać ważnego na przejazd biletu, powinien zapłacić poczworną cenę biletu za przestrzeń przebytą; jeżeli zaś stacji wyjazdu nie można odrazu i z całą pewnością ustalić — poczworną cenę biletu za całą przestrzeń, jaką przebył pociąg, jednakże nie mniej niż 400 mk.

(Post. Wyk.) I. Podróżny z biletem, na którym jest wskazana droga, może jechać także inną równie długą bez dopłaty, a dłuższą za dopłatą różnicy; przy przejeździe drogą krótszą nie ma on prawa do zwrotu różnicy.

(Post. Wyk.) II. Podróżny, który przy opuszczaniu peronu nie wykaże się ważnym biletem, winien uiścić odnośną dopłatę, a to, jeśli klasa

nie może być bez wszelkich wątpliwości natychmiast ustalona, za przejazd klasą drugą, jeżeli zaś w skład danego pociągu wchodziły wagony tylko dwóch klas, za przejazd klasą wyższą.

3. Podróżny, który zajął miejsce w klasie wyższej, niż ta, do której uprawnia go bilet, lub w pociągu o taryfie wyższej, winien uiścić poczwórną różnicę pomiędzy ceną należną, a uiszczoną, jednakże nie mniej niż 400 mk. Kwotę tę należy zapłacić nawet w wypadku, jeżeli pociąg jeszcze nie ruszył ze stacji.

(Post. Wyk.) I. Bilety z poprawkami lub uzupełnieniami, poczynionymi przez osoby do tego nieuprawnione, są nieważne i ulegają konfiskacie.

(Post. Wyk.) II. Jeżeli przedłożony bilet ważny jest na pociąg o taryfie niższej lub na klasę niższą, podróżny winien uiścić dopłatę według ustępu 3 art. 16 za całą przestrzeń, przebytą w pociągu o taryfie wyższej, względnie w klasie wyższej. Jeżeli przestrzeń nie może być natychmiast ustalona, powyższa dopłata należy się od stacji, uwidocznionej na bilecie, względnie od stacji przesiadania.

(Post. Wyk.) III. Dopłata w pociągu wynosi 80 mk., jednak nie więcej, niż podwójną cenę biletu, w następujących wypadkach:

- a) jeżeli podróżny chce korzystać z pociągu o taryfie wyższej lub klasy wyższej i zawiadomi o tem konduktora przed tą zmianą pociągu, względnie klasy;
- b) jeżeli podróżny o zamiarze dalszej jazdy zawiadomi konduktora najpóźniej na ostatniej stacji, do której miał bilet ważny, a, o ile dany pociąg nie zatrzymuje się na niej, najpóźniej na poprzedzającej ją ostatniej stacji postojowej.

(Post. Wyk.) IV. Do żadnych dopłat nie jest obowiązany, kto:

- a) na przystanku rozpoczęcia podróży nie otrzymał bezpośredniego biletu do stacji przeznaczenia, na stacji zaś pośredniej, do której opiewa bilet jego, wobec krótkiego postoju nie mógł skutecznie kupić nowego biletu i bez wezwania powiadomił konduktora przy pierwszym jego spostrzeżeniu; kasa przystanku winna w tym wypadku zaopatrzyć wydany bilet w stempel „dalej“;
- b) rozpoczął podróż swą na przystanku, na którym nie wydaje się biletów (patrz art. 14).

4. Podróżnego, który odmawia natychmiastowej zapłaty (ust. 2 i 3), należy usunąć z pociągu na najbliższej stacji, na której zawiadowca sporządza protokół, celem pociągnięcia go do odpowiedzialności.

(Post. Wyk.) Do bagażu podróżnych usuniętych stosuje się przepisy, wskazane w art. 34, ustęp 4 i 5.

5. Osoby, nie posiadające biletu ważnego na przejazd, powinny przed wejściem na część zamkniętą stacji wykupić bilet peronowy, który należy okazać przy wejściu i oddać przy opuszczaniu tej części stacji. Kto bez ważnej legitymacji wstępuje na części odgradzone stacji, winien zapłacić poczwórną cenę, przewidzianą w taryfie dla biletów peronowych.

6. Kto, nie mając zamiaru jazdy, zajmie miejsce w pociągu, przygotowanym do odjazdu, winien niezwłocznie opuścić wagon i zapłacić 200 marek.

(Post. Wyk.) I. Osoba, posiadająca bilet peronowy, ma prawo wziąć z sobą do części odgradzonej stacji bez biletu najwyżej dwoje dzieci do ukończonych lat 4.

(Post. Wyk.) II. Poczwórną cenę biletu peronowego płaci tylko ten, kogo znajdzie się bez legitymacji w części odgradzonej stacji przed przyjsciem pociągu. Do osób zaś, które znajdzie się bez legitymacji po tej chwili, stosować należy przepisy, zawarte w Post. Wyk. II. do ust. 2 artykułu niniejszego.

7. Na każdą dopłatę należy wydać pokwitowanie.

Art. 17. Poczekalnie stacyjne.

1. Poczekalnie powinny być otwarte dla podróżnych conajmniej na godzinę przed odejściem pociągu.

2. Na stacjach węzłowych podróżni mogą pozostawać w poczekalni do czasu odejścia odpowiedniego pociągu, nie mogą jednak wymagać, aby poczekalnia była dla nich otwartą w czasie od godz. 11-ej wieczorem do godz. 6-ej rano, jeżeli w tym czasie niema pociągów.

3. Osobom, wyszczególnionym w art. 11-ym, można wzbronąć przebywania w poczekalniach.

Palenie tytoniu w poczekalniach może być wzbronione.

(Post. Wyk.) Do poczekalni i restauracji stacyjnych nie wolno wprowadzać psów (z wyjątkiem małych pieszków pokojowych) oraz rowerów.

Art. 18. Przedziały dla kobiet i dla niepalących.

1. W każdym pociągu mogą być przedziały, przeznaczone wyłącznie dla kobiet wraz z dziećmi do lat 10-iu, oraz osobne przedziały dla niepalących.

2. Przedziały dla kobiet i dla niepalących należy oznaczać odpowiednimi napisami.

(Post. Wyk.) O ile w pociągu znajduje się tylko jeden przedział kl. I lub II-ej, to w przedziale tym palenie jest dozwolone li tylko za zgodą wszystkich współtowarzyszy podróży. Ograniczenie to nie stosuje się, jeżeli w pociągu jest tylko jeden przedział kl. III.

Jeżeli w pociągu znajduje się dwa lub więcej przedziałów zamykanych jednej klasy, to przynajmniej jeden przedział winien być przeznaczony dla niepalących.

Art. 19. Wsiadanie do wagonów i zajmowanie w nich miejsc.

1. Podróżni winni przy zajmowaniu miejsc w pociągach stosować się do wskazówek właściwego personelu kolejowego.

2. Osoby, które zmuszone są na stacji pośredniej przesiąść się do innego pociągu, mają pierwszeństwo przed osobami, rozpoczynającymi dopiero podróż tym pociągiem.

(Post. Wyk.) Bezpośrednie wagony winny być zastrzeżone przede wszystkim dla podróżnych z biletami komunikacji bezpośredniej.

3. Bilet uprawnia do zajęcia tylko jednego miejsca. W celu zachowania miejsca należy pozostawić na niem swoje rzeczy.

(Post. Wyk.) Jadący w wagonie sypialnym nie może zatrzymywać dla siebie miejsca w wagonie zwykłym. Nie wolno mu również umieszczać bagażu ręcznego w innym wagonie.

Art. 20. Zwrot i zamiana biletów.

1. Jeżeli podróżnemu nie można wyznaczyć miejsca w klasie, odpowiadającej jego biletowi, to ma on prawo żądać przewiezienia go w wagonie klasy niższej, w której są jeszcze miejsca wolne, za zwrotem różnicy w cenie biletu, lub też zaniechać podróży i żądać zwrotu należności, uiszczonej za bilet i za przewóz bagażu. W obu wypadkach podróżny nie ma prawa wymagać od kolei jakiegokolwiek odszkodowania.

(Post. Wyk.) I. W wypadkach godnych uwzględnienia, w szczególności w razie pomyłki lub choroby podróżnego, może kolej przyjąć z powrotem bilety nieprzecięte, lub użyte niewątpliwie tylko do wyjścia na peron. W tym ostatnim wypadku, przy zwrocie pieniędzy, nie potrąca się ceny biletu peronowego, o ile zaniechanie podróży nastąpiło z powodu przepelnienia pociągu, znacznie opóźnionego odjazdu pociągu lub też

straconego połączenia bezpośredniego, oraz w wypadkach, gdy peron nie jest odgradzony

(Post. Wyk.). II. W celu uzyskania prawa do zwrotu różnicy w cenie biletów, względnie całkowitej należności za bilet i przewóz bagażu, winien podróżny przedstawić swój bilet bezzwłocznie zawiadowcy stacji do poświadczenia.

2. Na stacji wyjazdu podróżny ma prawo nie później, niż na pięć minut przed odejściem pociągu, żądać wymiany swego biletu na bilet klasy wyższej za dopłatą różnicy cen. Kolej ma prawo odmówić wymiany, jeżeli bilet jest już przecięty przez kontrolę w pociągu.

3. Podróżny może przebyć przestrzeń, wskazaną w bilecie, częściowo w klasie wyższej lub w pociągu o taryfie wyższej, jeżeli dopłaci różnicę cen. Taka zmiana warunków przejazdu jest niedopuszczalna, jeżeli podróżny posiada bilet, wydany na zasadzie taryfy, zawierającej pod tym względem ograniczenia.

(Post. Wyk.). Odnosną dopłatę ustala część II taryfy niniejszej.

Art 21. Odjazd. Spóźnienie się podróżnych.

1. Podróżnym nie wolno wsiadać do pociągu po sygnale odjazdu.

2. Podróżny, który się spóźnił, nie ma prawa do zwrotu należności za bilet.

3. Jeżeli jednak podróżny życzy sobie jechać innym pociągiem, niż wskazanym na jego bilecie, tego samego kierunku, lub też nie w dniu pierwszym ważności biletu, to powinien bez zwłoki przedstawić bilet zawiadowcy stacji, który go poświadcza na obrany pociąg. Termin ważności biletu nie ulega przytem przedłużeniu. W razie obrania pociągu droższego, podróżny winien wyrównać różnicę.

(Post. Wyk.). Wysokość różnicy w opłacie za przejazd w pociągach różnych kategorii ustala część II taryfy niniejszej.

4. Do zwrotu bagażu (ust. 2) stosuje się przepisy art. 34, ust. 4 i 5.

Art 22. Otwieranie okien.

Otwieranie okien z obu stron wagonu dozwolone jest tylko za zgodą wszystkich podróżnych, jadących w przedziale. W razie sporu — rozstrzyga konduktor.

Art. 23. Uszkodzenie wagonu.

1. Wszelkie straty, powstałe skutkiem uszkodzenia albo zanieczyszczenia wagonu lub inwentarza kolejowego przez podróżnych, powinny być przez nich pokryte. Kolej ma prawo wymagać bezzwłocznej zapłaty lub zabezpieczenia należności.

2. Odszkodowanie oblicza się na zasadzie ustanowionego przez kolej cennika.

Art. 24. Pостоje.

1. Bezzwłocznie po zatrzymaniu się pociągu na stacji służba pociągowa ogłasza nazwę stacji i czas postoju. Na stacjach węzłowych służba pociągowa wzywa oprócz tego do przesiadania do pociągów innych kierunków.

2. Podróżni mogą wysiadać z wagonów na stacjach dopiero po zupełnem zatrzymaniu się pociągu. Drzwi wagonów na stacjach otwiera na żądanie podróżnych służba pociągowa.

(Post. Wyk.). Podróżny winien sam dbać o to, aby wsiadł do właściwego pociągu oraz na właściwej stacji wysiadł, względnie przesiadł się.

Art. 25. Przerwy podróży.

Taryfy powinny określać, ile razy i na jak długo podróżni mają prawo przerywać podróż na stacjach pośrednich, nie tracąc prawa do dalszej jazdy na podstawie pierwotnego biletu.

(Post. Wyk.). I. Bilety ważne 2 dni nie dają prawa przerwy podróży; ważności 3 dni — uprawniają do jednorazowej, a ważności dłuższej — do dwukrotnej przerwy podróży.

(Post. Wyk.). II. Podróżny winien na stacji, na której ma zamiar przerwać podróż, przedstawić swój bilet natychmiast po odejściu pociągu, którym przyjechał, zawiadowcy stacji do właściwego poświadczenia.

(Post. Wyk.). III. Formalność powyższa nie obowiązuje jadących za biletami zeszytowymi, o ile przerywają podróż na jednej ze stacyj postojowych, wydrukowanych na poszczególnych kuponach, lub też na stacjach końcowych kuponów.

(Post. Wyk.). IV. Oczekiwanie połączenia pociągowego, przewidzianego rozkładem jazdy, nie uważa się za przerwę jazdy w podróży.

(Post. Wyk.). V. Podróżni, którzy nabyli bilety na stacjach pogranicznych, a z powodu formalności celnych lub paszportowych nie mogli wyjechać, mają prawo do zwrotu ceny biletów przez te stacje pod warunkiem, że przyczyna niekorzystania z biletu będzie zaświadczona przez zawiadowcę stacji.

(Post. Wyk.). VI. Jeżeli w razie nieszczęśliwego wypadku z pociągiem podróżny zgubi lub uszkodzi bilet, kasjer winien wydać uszkodowanemu bezpłatnie nowy bilet na piśmie żądanie podróżnego, skierowane do danego urzędu stacyjnego.

(Post. Wyk.). VII. Przerwa podróży nie przedłuża terminu ważności biletu.

Art. 26. Spóźnienie się lub odwołanie pociągu.

1. Spóźnienie się, lub odwołanie pociągu, lub też wyłączenie z pociągu wagonu bezpośredniego nie daje podróżnym prawa do jakiegokolwiek odszkodowania od kolei.

2. Jeżeli skutkiem spóźnienia się pociągu podróżny traci bezpośrednio połączenie z innymi pociągami, lub który z tych pociągów będzie całkowicie odwołany, lub też wyłączony będzie z danego pociągu wagon bezpośredni, to podróżny ma prawo do zwrotu różnicy między uiszczoną ceną przejazdu i przewozu bagażu, a należną za przestrzeń przebytą.

3. Powyższe żądanie powinien podróżny zgłosić zawiadowcy stacji bezzwłocznie po przybyciu pociągu na stację, na której przerywa podróż. Przy zgłoszeniu niezbędne jest załączenie biletu i, w danym razie, kwitu bagażowego. Podróżnemu, zgłaszającemu podobne żądanie, powinno być wydane odpowiednie poświadczenie.

4. Jeżeli zaś w powyższych przypadkach podróżny chce dojechać do pierwotnego celu podróży, to kolej powinna przewieźć go wraz z bagażem do stacji, oznaczonej na bilecie, pierwszym odpowiednim pociągiem bez pobierania jakichkolwiek opłat dodatkowych.

(Post. Wyk.). I. W takim wypadku poświadczy stacja, z której podróżny wybiera się w dalszą podróż, na bilecie, o ile zajdzie tego potrzeba, opóźnienie lub odwołanie pociągu i uwidoczni na nim jego ważność do jazdy inną linią, pociągiem o taryfie wyższej lub w klasie wyższej.

Po dopędzeniu pociągu, z którym podróżny utracił połączenie, winien on przesiąść się do tegoż.

(Post. Wyk.). II. Bagaż przewozi się stosownie do życzenia podróżnego albo linją, przewidzianą pierwotnie, albo też linją okólną.

5. W razie przerw ruchu, wywołanych wypadkami żywiołowemi lub innymi okolicznościami nadzwyczajnemi, kolej powinna przedsięwziąć możliwe środki do przewiezienia podróżnych, zatrzymanych w drodze.

6. Spóźnienie się pociągów ponad 15 minut oraz przeszkody w ruchu powinny być ogłaszane na stacjach.

Art. 27. Przewóz zwierząt w pociągach osobowych.

1. Zwierząt żywych zabierać do wagonów osobowych w zasadzie nie wolno; wykryte usunąć należy z wagonu na stacji najbliższej.

2. Wyjątek stanowią: a) małe pieski, ptaki pokojowe i inne małe zwierzątka na rękę lub w klatkach, o ile współpodróżni nie sprzeciwiają się zabraniu ich do przedziału; b) psy każdego rodzaju i każdej wielkości, jeżeli ich właściciele jadą z nimi w osobnym przedziale.

3. W innych wypadkach przewóz psów, zabieranych w drogę przez podróżnych, może się odbywać na zasadach następujących:

- a) psy w klatkach lub koszach, dostatecznie zabezpieczonych, przewozi się w wagonach bagażowych lub towarowych;
- b) psy luzem można przewozić w osobnych pomieszczeniach wagonu bagażowego, o ile je on zawiera i jest w nim jeszcze miejsce;
- c) umieszczenie w wagonie, żywienie i wyprowadzanie psów na stacjach węzłowych jest obowiązkiem właściciela;
- d) kolej nie ma obowiązku przechowywać psów, których właściciel nie odebrał niezwłocznie po przybyciu na stację przeznaczenia;
- e) kolej nie przyjmuje ubezpieczenia terminowej dostawy lub wartości przewożonych psów.

(Post. Wyk.). I. Jeżeli psy nie są w klatkach lub koszach, winny być zaopatrzone w kaganiec, zaś psy, przewożone w oddzielnych pomieszczeniach wagonu bagażowego, winny być prócz tego na smyczy.

Psy, jadące z właścicielem w wagonie osobowym, są wolne od przymusu kaganicowego, o ile w danym przedziale niema podróżnych obcych.

(Post. Wyk.). II. Psy w wagonach osobowych przewozi się na podstawie biletów, w wagonach bagażowych zaś za kwitem bagażowym z napisem „pies”.

(Post. Wyk.). III. Jeżeli odbiór psów nie nastąpił w ciągu dwóch godzin po przybyciu ich na stację przeznaczenia, to kolej może: albo psy przechować za opłatą, przewidzianą w części II taryfy niniejszej, albo też oddać je na przechowanie według swego uznania bez wszelkiej za to odpowiedzialności.

4. Taryfy określają, za jakie zwierzęta i w jakiej wysokości należy uiszczać opłaty przewozowe. Na pobranie opłaty powinno być wydane poświadczenie.

(Post. Wyk.). I. Opłata za przewóz psów, wziętych do wagonu osobowego lub też w osobnych pomieszczeniach wagonu bagażowego, jest wskazana w części II-ej taryfy niniejszej.

(Post. Wyk.). II. Za przewóz w wagonach osobowych innych małych zwierzątek oraz ptaków pokojowych na rękę lub w klatkach nie pobiera się żadnej opłaty.

5. W razie ujawnienia w pociągu zwierząt, za które nie uiszczono należności przewozowej, właściciele ich obowiązani są uiścić, oprócz niej, taryfową opłatę dodatkową.

(Post. Wyk.). Do psów, wiezionych bez dowodu na pobranie opłaty, będą stosowane odpowiednio przepisy, przewidziane w art. 16, ust. 2, 3 i 5 Przepisów Przewozowych oraz w odnośnych Postanowieniach Wykonawczych.

Art. 28. Bagaż ręczny.

1. Przedmioty łatwo przenośne (bagaż ręczny) można zabierać do wagonów osobowych, o ile to nie sprzeciwia się przepisom celnym, podatkowym lub policyjnym.

(Post. Wyk.). I. Rowerów złożonych lub niezłożonych nie wolno brać do wagonów osobowych.

(Post. Wyk.). II. Narty i saneczki można brać jako bagaż ręczny, jeśli to nie krepuje współpodróżnych i nie powoduje zanieczyszczenia siedzeń.

2. Bagażem ręcznym można zajmować w wagonach tylko pomieszczenie nad i pod swoim siedzeniem.

(Post. Wyk.). W razie ujawnienia bagażu w ilości większej, może go kolej usunąć z wagonu osobowego.

3. Podróżni powinni sami troszczyć się o bagaż ręczny. Za całość bagażu ręcznego kolej odpowiedzialności nie ponosi.

Art. 29. Przedmioty niedopuszczone do przewozu w wagonach osobowych.

1. Zabrania się podróżnym przewozić w wagonach osobowych broń nabitą oraz materje wybuchowe, łatwo zapalne, żrące, cuchnące i t. p.

2. Podróżni, niestosujący się do tego przepisu, odpowiadają za każdą szkodę, wynikłą z tego powodu, i oprócz tego podlegają karom policyjnym lub sądowym na zasadach ogólnych.

3. W razie uzasadnionego podejrzenia służba kolejowa jest upoważniona sprawdzać zawartość bagażu ręcznego.

4. Osoby, wykonywujące służbę publiczną, jakoteż straż i myśliwi podróżujący z bronią, mają prawo przewozić ze sobą amunicję ręczną. Straży przy więźniach, tudzież osobom, dozorującym urzędowo przewóz mienia skarbowego lub publicznego, dozwala się mieć przy sobie broń nabitą.

II. Przewóz bagażu.

Art. 30. Określenie.

1. Jako bagaż dopuszcza się do przewozu rzeczy podręcznych, potrzebne w podróży, zawarte w kufrach, koszach, walizach, pudełkach, ręcznych tłumokach i t. p.

(Post. Wyk.). Kolej nie przyjmuje do przewozu bagażu, ważącego w jednej sztuce więcej niż 100 kg. lub objętości ponad 1 m³ nawet przy okazaniu kilku biletów. Na każdy bilet wolno wysłać nie więcej niż 3 sztuki bagażu.

2. Taryfy określają, czy i na jakich warunkach mogą podróżni przewozić jako bagaż takie przedmioty, które nie są niezbędne w podróży, jako to: małe zwierzęta, welocypedy, motocykle i t. p.

(Post. Wyk.). I. Następujące przedmioty mogą być przyjęte jako bagaż, o ile bezwątpienia służą do użytku osobistego nadawcy:

- a) krzesła, fotele przenośne dla chorych;
- b) wózki dzieciinne dla dzieci, będących w drodze równocześnie z nadawcą;
- c) instrumenty muzyczne;

- d) instrumenty miernicze, do 4 m. długości, oraz ręczne narzędzia rzemieślnicze;
- e) rowery nierozbrane i niezapakowane, jednak tylko pod następującymi warunkami:
- 1) podróżny winien przed nadaniem zdjęć z roweru latarnię oraz pakunki, przymocowane do roweru, z wyjątkiem torebki pod siedzeniem oraz torby bagażowej, umieszczonej w ramie roweru,
 - 2) za jednym biletem nie można nadać więcej niż jednego roweru.
- f) motocykle nierozbrane i niezapakowane, o ile mogą być według uznania kolei łatwo załadowane, jednak tylko pod następującymi warunkami:
- 1) zbiorniki na benzynę winny być przytwierdzone stałe do motocykla i posiadać metalowe zamknięcia hermetyczne, a u samego dołu kurki spustowe; nadawca winien przed oddaniem na bagaż zupełnie opróżnić zbiorniki;
 - 2) zasobniki (akumulatory) nie mogą zawierać kwasów płynnych i powinny być umieszczone w zupełnie zamkniętych, trwałych skrzyniach, przytwierdzonych do motocykla; łączniki bezpieczeństwa i topliwe części bezpieczników topliwych (jak drut ołowiany, wstęga ołowiana, drut srebrny i inne) muszą być wyjęte;
 - 3) nadając motocykl jako bagaż, podróżny bierze tem samym na siebie odpowiedzialność za spełnienie powyższych warunków, oraz za szkody, któreby z ich niespełnienia powstać miały dla motocykla nadanego, względnie dla przesyłek, razem z nim załadowanych lub dla personelu kolejowego i kolejowych urządzeń przewozowych;
 - 4) nadawca motocykla jest obowiązany na żądanie kolei pomóc w załadunku, przeładunku lub wyładunku tegoż:
 - g) narty;
 - h) saneczki na jedną lub dwie osoby;
 - i) próbki towarów, które podróżujący kupcy wiozą w celach zawodowych i które jako takie można poznać po opakowaniu.
- (Post. Wyk.) II. Poza tem kolej może przyjmować jako bagaż następujące przedmioty:
- a) produkty spożywcze drobnego handlu;
 - b) małe zwierzęta i psy w klatkach, skrzyniach i t. p., o ile załadowanie tych zwierząt nie wywołałoby konieczności dezynfekcji wagonu;
 - c) zwierzęta świeżo ubite i przez polujących wzięte ze sobą, o ile krwawiące części są tak zasłonięte, że inny bagaż nie może być przez nie zanieczyszczony.
- (Post. Wyk.) III. Złoto i srebro w sztabach, platyna, pieniądze, monety i papiery wartościowe (z wyjątkiem znaczków pocztowych, arkuszy ostemplowanych oraz znaczków stemplowych lub podobnych znaczków urzędowych) nie mogą być przyjęte na bagaż.
3. W razie wykrycia bagażu z przedmiotami, nie odpowiadającymi postanowieniom artykułu niniejszego, pobiera się dopłatę w wysokości podwójnej różnicy pomiędzy opłatą taryfową, przypadającą za przewóz danej przesyłki jako nadzwyczajnej, a niszczoną opłatą taryfową od stacji nadania do stacji przeznaczenia, nie mniej jednak niż marek 120.
- Przedmiotów, wyszczególnionych w art. 29, ust. 1 i art. 54, ust. 1 Przepisów Przewozowych (Dz. Ust. z r. 1921, № 65, poz. 414) nie można przewozić jako bagaż, pod odpowiedzialnością z art. 60 Przepisów Przewozowych (Dz. Ust. z r. 1921, № 65, poz. 414).
4. Bagaż przewozi się w oddzielnych wagonach bagażowych w miarę możliwości tym samym pociągiem osobowym, co właściciela bagażu.

Art. 31. Opakowanie.

1. Opakowanie bagażu powinno być odpowiednie i trwałe, inaczej kolej może odmówić przyjęcia go do przewozu. Jeżeli jednak kolej przyjmie taki bagaż, to ma prawo opisać to w kwicie bagażowym. Podróżny, przyjmując taki kwit, przyznaje opisaną niedostateczność opakowania.

2. Nalepki kolejowe, pocztowe i okrętowe z poprzednich podróży powinny być przed nadaniem usunięte ze sztuk bagażowych.

3. Kolej może żądać, aby na bagażu było umieszczone nazwisko i adres właściciela oraz nazwa stacji przeznaczenia.

Art. 32. Nadawanie.

1. Bagaż powinien być nadany w czasie, przewidzianym na sprzedaż biletów jazdy (art. 14). Jednakże kolej ma prawo nie przyjąć bagażu, dostarczonego później, niż na 15 minut przed czasem odejścia odnośnego pociągu.

2. Bagaż przyjmuje się do przewozu tylko po przedłożeniu biletów jazdy.

(Post. Wyk.). I. Kolej może przyjąć bagaż także do stacji, położonych poza stacją przeznaczenia, wymienioną w okazanym bilecie, jeżeli kasa osobowa, nie posiadając biletu bezpośredniego do właściwej stacji przeznaczenia, wydała bilet do najdalszej ze stacji, nadających się w danym razie do kupna biletu.

(Post. Wyk.). II. Stacje powinny udzielać wiadomości, czy do danej stacji można nadawać bagaż wprost.

3. Podróżny ma prawo ubezpieczyć całość oraz terminowość dostawy nadawanego bagażu na pewną sumę. Zgłoszenie ubezpieczenia dopuszczalne jest nie później niż na pół godziny przed wyznaczonym w rozkładzie jazdy czasem odejścia pociągu. Za ubezpieczenie dostawy bagażu kolej pobiera opłatę, określoną w taryfie.

(Post. Wyk.). Odnośne opłaty określa część II taryfy niniejszej.

4. Kolej może sprawdzać zawartość nadawanego bagażu, jeżeli ma uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że bagaż zawiera przedmioty, których przewóz jest wzbroniony (art. 30, ust. 3), lub że ubezpieczenie bagażu zostało zgłoszone w sumie nadmiernej.

5. Opłaty za przewóz bagażu, tudzież za ubezpieczenie jego dostawy powinny być uiszczone przy nadaniu.

(Post. Wyk.). I. Bagaż winna kolej zważyć, o ile dla pewnego jego rodzaju nie są ustanowione normy stałe.

(Post. Wyk.). II. Przy wysyłce rowerów nieopakowanych, nart oraz saneczek, jako wagi jednostkowe do obračhowania należności za przewóz, należy stosować:

za rowery jednosiedzeniowe	20 kg.
„ „ dwusiedzeniowe	30 „
„ „ jednosiedzeniowe trycikle	40 „
„ „ dwusiedzeniowe „	50 „
„ jedną parę nart	5 „
„ saneczki na 1 lub 2 osoby	10 „

Jeżeli wszakże nadawca żąda zważenia wyszczególnionych wyżej przedmiotów, a kolej może je zważyć na wadze stacyjnej, to stwierdzoną w ten sposób wagę przyjmuje się do obliczenia opłaty za przewóz.

(Post. Wyk.) III. Opłatę za przewóz bagażu ustala część II taryfy niniejszej.

(Post. Wyk.). IV. W wypadkach wyjątkowych może kolej przyjąć bagaż z tem, że jego wazenie i opłata za jego przewóz nastąpi dopiero na stacji przeznaczenia lub pośredniej.

6. Po przyjęciu bagażu do wysłania kolej wydaje podróżnemu kwit bagażowy. Kwit ten powinien zawierać: a) numer porządkowy, b) datę i numer pociągu, c) stację nadawczą i przeznaczenia, d) drogę przewozu, jeżeli do danej stacji prowadzi kilka dróg, e) ilość sztuk bagażu, f) wagę bagażu, g) sumę ubezpieczenia, jeżeli nadawca je zgłosi, h) pobraną opłatę za przewóz bagażu i, w odnośnych wypadkach, za ubezpieczenie jego dostawy.

Art. 33. Formalności celne, podatkowe i policyjne.

Podróżny jest obowiązany być obecnym przy załatwianiu z jego bagażem formalności celnych, podatkowych i policyjnych.

W razie przekroczenia terminu dostawy, spowodowanego niezastosowaniem się do przepisu powyższego, właściciel bagażu traci prawo do odszkodowania z tego tytułu.

Art. 34. Wydawanie.

1. Kolej wydaje bagaż za zwrotem kwitu bagażowego i nie ma obowiązku sprawdzać prawa okaziciela do odbioru.

(Post. Wyk.). W wypadkach, przewidzianych w Postanowieniu Wykonawczem IV do art. 32 Przepisów Przewozowych, odbiorca winien przed wydaniem bagażu uiścić opłatę za jego przewóz.

2. Podróżny może żądać wydania bagażu na stacji przeznaczenia bezzwłocznie po przyjeździe pociągu, na który go nadał z uwzględnieniem jednak czasu, niezbędnego do wykonania wszelkich czynności, związanych z wydaniem bagażu i, w danym razie, z załatwieniem formalności celnych, podatkowych lub policyjnych. Jeżeli po tym terminie bagaż nie będzie wydany, to właściciel ma prawo żądać potwierdzenia na kwicie bagażowym daty i godziny zgłoszenia żądania.

(Post. Wyk.). I. Jeżeli kolej przyjęła bagaż, przeznaczony do stacji, nie posiadającej ekspedycji bagażu, winien podróżny odebrać bagaż bezpośrednio po przybyciu pociągu, w innym bowiem razie bagaż odejdzie tym samym pociągiem aż do najbliższej stacji następnej, posiadającej ekspedycję bagażu. Na stacji tej można odebrać bagaż na zasadach ogólnych, przyczem odbiorca winien uiścić dopłatę za przewóz od pierwotnej stacji przeznaczenia.

(Post. Wyk.) II. O ile wydania bagażu nie zażądano w chwili, wspomnianej w ustępie 2 artykułu niniejszego, to zgłaszać się po bagaż można tylko w godzinach przez kolej oznaczonych i ogłoszonych.

3. Jeżeli odbiór bagażu nie nastąpi w ciągu 24 godzin od chwili przybycia, kolej pobiera opłatę taryfową za przechowanie bagażu i stosuje do niego art. 81, ust. 4. Przepisów Przewozowych (Dz. Ustaw z r. 1921, № 65, poz. 414).

(Post. Wyk.). Opłatę za przechowanie bagażu określa część II taryfy niniejszej.

4. W zasadzie bagaż powinien być wydany tylko na stacji, do której go nadano. Jednakże, na żądanie podróżnego, kolej może bagaż w całości lub częściowo zwrócić mu na stacji nadania lub wydać na stacji pośredniej, o ile zezwalają na to czas i okoliczności oraz nie stoją na przeszkodzie przepisy celne, podatkowe lub policyjne. Przy zwrocie lub wydaniu całego bagażu kolej odbiera od podróżnego kwit bagażowy, przy zwrocie zaś lub wydaniu tylko części bagażu kolej robi na kwicie bagażowym odpowiednią uwagę i zwraca kwit podróżnemu.

5. Podróżny, żądający wydania bagażu i nie przedstawiający kwitu bagażowego, powinien udowodnić swe prawo do bagażu. Po takim udo-

wodnieniu kolej wydaje mu bagaż za odpowiednim pokwitowaniem, w którym powinny być szczegółowe określenia bagażu oraz nazwisko i adres odbierającego. Nadto w takich wypadkach kolej może wymagać odpowiedniego zabezpieczenia.

Art. 35. Zaginięcie bagażu.

1. Bagaż, niedostarczony na stację przeznaczenia w ciągu 3 dni od chwili przybycia pociągu, na który go nadano, uważa się za zaginiony i właściciel jego ma prawo żądać od kolei odpowiedniego odszkodowania (art. 36).

2. Kolej odpowiada za zaginięcie bagażu tylko pod warunkiem, że wydania bagażu żądano na stacji przeznaczenia w ciągu dni 14 od czasu przybycia pociągu, na który go nadano.

3. Jeżeli następnie zaginiony bagaż się znajdzie, to kolej winna, o ile miejsce pobytu właściciela jest wiadome, zawiadomić go o tem; w ciągu 10 dni po otrzymaniu takiego zawiadomienia właściciel bagażu może żądać, aby bagaż wydano mu na stacji, jaką wskaże, bez żadnych kosztów, za zwrotem pobranego odszkodowania.

Art. 36. Odpowiedzialność.

Kolej odpowiada za przewożony bagaż według norm, jakie ustanawia Minister Kolei Żelaznych w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

(Post. Wyk.). I. Jako najwyższe odszkodowanie za zaginięcie lub brak bagażu ustala się czasowo 600 marek za każdy kilogram wagi.

(Post. Wyk.). II. W razie uszkodzenia bagażu wypłaca się odszkodowanie za zmniejszenie jego wartości, nie więcej jednak, niż za bagaż zaginiony.

Art. 37. Przekroczenie terminu dostawy.

1. Kolej ponosi odpowiedzialność za niedostarczenie bagażu na stację przeznaczenia w terminie, wskazanym w art. 34, ust. 2, o ile przekroczenie terminu dostawy nie nastąpiło z winy właściciela bagażu lub też z powodu okoliczności, niezależnych od kolei.

2. Jeżeli właściciel bagażu udowodni, że skutkiem opóźnionej dostawy poniósł rzeczywistą stratę, kolej obowiązana jest wypłacić mu odszkodowanie, które nie może jednak przekraczać następujących norm:

- a) w razie nieubezpieczenia dostawy bagażu — 15 mk. za każdy kilogram bagażu i za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia, najwyżej jednak za 3 dni;
- b) w razie ubezpieczenia jego dostawy (art. 32, ust. 3) — sumy, wskazanej przy ubezpieczeniu.

3. Jeżeli właściciel bagażu nie udowodnił straty, poniesionej skutkiem opóźnionego dostarczenia bagażu, kolej obowiązana jest wypłacić:

- a) w razie nieubezpieczenia dostawy — 6 mk. za każdy kilogram bagażu i za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia, najwyżej jednak za 3 dni;
- b) w razie ubezpieczenia dostawy — 12 mk. za każdy kilogram bagażu i za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia, najwyżej jednak za 3 dni i nie więcej jak sumę, wskazaną przy ubezpieczeniu.

Art. 38. Posługaczé bagażowi.

1. Kolej powinna utrzymywać na większych stacjach posługaczy bagażowych w liczbie dostatecznej. Obowiązkiem ich jest na żądanie pod różnych przenosić bagaż w obrębie dworca kolejowego.

2. Posługacz bagażowy powinien mieć widoczne oznaki służbowe i posiadać instrukcję służbową oraz taryfę opłat za swe usługi, którą na żądanie powinien okazać podróżnym.

3. Za przedmioty, oddane posługaczowi bagażowemu do przeniesienia w obrębie dworca kolejowego, kolej odpowiada jak za bagaż, przyjęty do przewozu (art. 36).

Art. 39. Przechowanie bagażu.

1. Na stacjach, otwartych dla przewozu bagażu, kolej w miarę możliwości powinna urządzać odpowiednie pomieszczenia na przechowanie bagażu podróжных.

2. Za przechowanie bagażu kolej pobiera opłatę, oznaczoną w taryfie dla przechowalni.

3. Za bagaż, oddany do przechowania, kolej odpowiada według norm taryfy przechowalni.

(Post. Wyk.) I. Na stacjach, na których urządzone będą przechowalnie, winno być wywieszone ogłoszenie, zawierające warunki przechowania oraz wysokość pobieranej za to opłaty.

Na bagaż, złożony do przechowania, wydaje się kwit, ważny nie dłużej, niż cztery tygodnie.

Pieniądze, papiery wartościowe i kosztowności, przedmioty, podlegające łatwo zepsuciu, oraz przedmioty niebezpieczne, zwłaszcza nabita broń palna, materiały żrące i cuchnące, jako też materiały łatwo zapalne lub łatwo wybuchające nie będą przyjmowane do przechowania, przedmioty zaś o dużej pojemności — tylko o ile warunki miejscowe na to pozwolą.

(Post. Wyk.) II. Kolej może odmówić przyjęcia bagażu uszkodzonego, albo wadliwie lub wcale nieopakowanego. Jeżeli jednak kolej przyjmie taki bagaż, ma prawo opisać to w kwicie. Nadawca, przyjmując taki kwit, przyznaje opisaną niedostateczność opakowania. Za rzeczy, znajdujące się w przedmiotach niezamkniętych, zwłaszcza w ubraniach, płaszczach, pledach i t. p. kolej nie odpowiada.

(Post. Wyk.) III. Okaziciel kwitu może w godzinach przyjmowania i wydawania bagażu żądać wydania przedmiotów przechowanych. Przy wydawaniu należy zwrócić kwit i uiścić opłatę za przechowanie. Jeśli podróżny nie może wykazać się kwitem, będą stosowane postanowienia art. 34, ust. 5 Przep. Przew.

(Post. Wyk.) IV. Po upływie ważności kwitu przedmioty, przechowane będą uważane za przesyłki nieodebrane (art. 81, ust. 4 Przep. Przew. Dz. Ust. z r. 1921, № 65, poz. 414).

(Post. Wyk.) V. Za zaginięcie lub uszkodzenie przedmiotów przechowanych, jak również za zwłokę w ich wydaniu odpowiada kolej jak za bagaż, nadany do przewozu.

III. Przewóz przesyłek nadzwyczajnych.

Art. 40. Nadawanie.

1. Przedmioty, nadające się do przewozu w wagonach bagażowych, można przyjmować jako przesyłki nadzwyczajne, stosownie do przepisów, podanych w taryfie.

(Post. Wyk.) I. Jako przesyłki nadzwyczajne przyjmowane być mogą wogóle przedmioty, nadające się do przewozu w wagonach bagażowych, między innymi: przedmioty codziennego lub chwilowego zapotrzebowania, środki spożywcze, w szczególności ulegające szybkiemu zepsuciu, jak mleko, drożdże i t. p., dalej książki, dzienniki w paczkach i t. p. z wyjątkiem jednak przedmiotów, wymienionych w Post. Wyk. II do ustępu 1 artykułu niniejszego.

U w a g a. Szczegółowe przepisy o przewozie czasopism, książek i t. p. zawarte są w części II-ej taryfy niniejszej.

(Post. Wyk.) II. Następujące przedmioty nie będą przyjmowane jako przesyłki nadzwyczajne:

- a) przedmioty, ważące więcej niż 100 kg. w jednej sztuce lub objętości ponad 1 m³,
- b) przedmioty, wyszczególnione w art. 29, ust. 1 i art. 54, ust. 1 i 2, A i B Przepisów Przewozowych, i to pod odpowiedzialnością, wskazaną w art. 60 tychże Przepisów Przewozowych (Dz. Ust. z r. 1921, № 65, poz. 414),
- c) przedmioty, mogące spowodować zanieczyszczenie wagonu bagażowego,
- d) przedmioty, których przewóz może spowodować konieczność odkażania wagonu bagażowego,
- e) przesyłki do i ze stacji, nie otwartych dla przewozu bagażu.

(Post. Wyk.) III. Kolej może odmówić przewozu przedmiotów, które z powodu swej właściwości wymagają szczególnego opakowania w celu zabezpieczenia ich całości, są jednak niedostatecznie lub wcale nieopakowane, jako też przedmiotów uszkodzonych. Jeżeli jednak kolej przyjmie takie przedmioty, ma prawo opisać to w kwicie bagażowym (względnie innym dokumencie przewozowym). Nadawca, przyjmując taki kwit, przyznaje opisaną niedostateczność opakowania.

2. Każda przesyłka powinna być zaopatrzona w dokładny adres odbiorcy, trwale umocowany, ze wskazaniem stacji przeznaczenia.

3. Przesyłki należy nadawać w kasach bagażowych w czasie, przewidzianym dla nadawania bagażu i wskazanym w wywieszonych na stacjach ogłoszeniach.

4. Przyjmując przesyłkę, kolej jest obowiązana ustalić bezpłatnie jej wagę. Nadawcy lub jego zastępcy dozwala się być obecnym przy ustaleniu wagi.

5. Na przesyłki nadzwyczajne, przyjęte do przewozu, kolej wystawia kwit bagażowy lub inny dokument przewozowy, zawierający nazwisko i dokładny adres odbiorcy.

(Post. Wyk.) I. Na przesyłki nadzwyczajne, przyjęte do przewozu, kolej wydaje nadawcy kwit bagażowy (art. 32, ust. 6 Przep. Przew.). Na żądanie nadawcy kwit bagażowy może być załączony do przesyłki; w tym wypadku nadawca winien uiścić opłatę pocztową, a stacja nadawcza nalepić na kwicie odpowiedni znaczek pocztowy i ten ostatni przestemplować datownikiem oraz wydać nadawcy odpowiednie pokwitowanie.

U w a g a. Przewóz mleka może się odbywać również za osobnemi biletami.

(Post. Wyk.) II. Opłatę za przewóz przesyłek nadzwyczajnych określa część II-ga taryfy niniejszej.

6. Przesyłki nadzwyczajne można przyjmować tylko do stacji, otwartych dla ruchu bagażowego.

7. Opłata za przewóz musi być uiszczona przy nadaniu. Zaliczeń nie przyjmuje się.

Art. 41. Przewóz.

1. Przesyłki nadzwyczajne przewozi się w sposób, ustalony dla bagażu. Jeżeli w niektórych pociągach przewóz przesyłek będzie ograniczony lub zupełnie wyłączony, należy to podać do wiadomości ogólnej.

2. Jeżeli nadawca przy nadawaniu nie oznaczy pociągu, którym przesyłka powinna być wysłana, należy ją wysłać najbliższym pociągiem odpowiednim.

3. Żądanie wysłania przesyłki pociągiem oznaczonym musi być zgłoszone i przesyłka dostarczona przynajmniej na pół godziny przed odejściem danego pociągu.

Art. 42. Wydawanie.

1. Odbiorca ma prawo żądać na stacji przeznaczenia wydania mu przesyłki zaraz po przyjeździe pociągu, na który ją nadano, z uwzględnieniem jednak czasu, potrzebnego na załatwienie czynności przygotowawczych do odbioru.

(Post. Wyk.) Przesyłki nadzwyczajne wydaje się adresatom po udowodnieniu tożsamości osoby i za pokwitowaniem na cedule bagażowej.

2. Jeżeli po przybyciu pociągu nikt się po przesyłkę nie zgłosi, kolej zawiadamia odbiorcę o przybyciu przesyłki. Zawiadomienie powinno nastąpić w terminach, przewidzianych dla przesyłek pośpiesznych w art. 78 i 79 Przepisów Przewozowych (Dz. Ust. z r. 1921, № 65, poz. 414).

(Post. Wyk.) Jeżeli przesyłka nadzwyczajna nie została odebrana przed upływem 24 godzin po wysłaniu zawiadomienia, to kolej pobiera za dalszy przeciąg czasu składowe, przewidziane w części II-ej taryfy niniejszej, i to oddzielnie od każdej sztuki.

Art. 43. Odpowiedzialność.

1. Kolej odpowiada za przesyłki nadzwyczajne na zasadzie przepisów, określających odpowiedzialność jej za bagaż (art. 36).

2. Za opóźnienie w dostawie przesyłek nadzwyczajnych kolej odpowiada podług tych samych norm, co i przy opóźnieniu dostawy bagażu (art. 37).

CZĘŚĆ II.

POSTANOWIENIA TARYFOWE.

ROZDZIAŁ I.

Przewóz osób.

A. Opłaty jednostkowe.

1. Opłaty jednostkowe wynoszą w pociągach osobowych i mieszanych w klasie IV (w b. dzielnicy pruskiej) 3.20 mk., w klasie III — 4 mk., w klasie II — 8 mk. i w klasie I — 12 mk. od osoby i kilometra.

2. Ceny biletów dodatkowych na pociągi pośpieszne wynoszą połowę cen biletów w pociągach osobowych i mieszanych, z uwzględnieniem jednak postanowienia pod liczbą 7 działu niniejszego.

3. Ceny biletów na pociągi pośpieszne otrzymuje się przez dodanie do cen biletów na pociągi osobowe i mieszane cen biletów dodatkowych na pociągi pośpieszne (p. 2).

4. Ceny biletów na pociągi luksusowe (ekspresowe) otrzymuje się przez dodanie do cen biletów na pociągi pośpieszne połowy cen tychże biletów.

5. Ceny biletów dodatkowych na miejsca numerowane do siedzenia w wagonach osobowych (plackart) wynoszą 20% ceny całego biletu na przejazd pociągiem odnośnego rodzaju i w odnośnej klasie wagonu, licząc co najmniej za 100 kilometrów.

6. Ceny wszelkich biletów oblicza się strefami po 10 km., licząc za pełne strefy.

7. Najniższa cena biletów w pociągach pośpiesznych i luksusowych (ekspresowych) równa się należności za 100 kilometrów.

8. Ceny wszelkich biletów, podzielnych przez pół, zaokrągla się do pełnych marek parzystych wwyż.

9. Obliczone według zasad powyższych opłaty podane są w tablicach opłat pod B (a), B (b), i B (c).

B (a). Tablica opłat za przewóz osób.

1 — 400.

Odległość w kilo- metrach	C E N Y B I L E T Ó W								
	Na pociągi osobowe i mieszane			Dodatkowych na pociągi pośpieszne			Na pociągi pośpieszne		
	K i a s y								
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
	M a r e k								
1—10	120	80	40	1680	1120	560	} 1800	} 1200	} 600
11—20	240	160	80	1560	1040	520			
21—30	360	240	120	1440	960	480			
31—40	480	320	160	1320	880	440			
41—50	600	400	200	1200	800	400			
51—60	720	480	240	1080	720	360			
61—70	840	560	280	960	640	320			
71—80	960	640	320	840	560	280			
81—90	1080	720	360	720	480	240			
91—100	1200	800	400	600	400	200			
101—110	1320	880	440	660	440	220	1980	1320	660
11—20	1440	960	480	720	480	240	2160	1440	720
21—30	1560	1040	520	780	520	260	2340	1560	780
31—40	1680	1120	560	840	560	280	2520	1680	840
141—150	1800	1200	600	900	600	300	2700	1800	900
151—160	1920	1280	640	960	640	320	2880	1920	960
61—70	2040	1360	680	1020	680	340	3060	2040	1020
71—80	2160	1440	720	1080	720	360	3240	2160	1080
81—90	2280	1520	760	1140	760	380	3420	2280	1140
191—200	2400	1600	800	1200	800	400	3600	2400	1200
201—210	2520	1680	840	1260	840	420	3780	2520	1260
11—20	2640	1760	880	1320	880	440	3960	2640	1320
21—30	2760	1840	920	1380	920	460	4140	2760	1380
31—40	2880	1920	960	1440	960	480	4320	2880	1440
241—250	3000	2000	1000	1500	1000	500	4500	3000	1500
251—260	3120	2080	1040	1560	1040	520	4680	3120	1560
61—70	3240	2160	1080	1620	1080	540	4860	3240	1620
71—80	3360	2240	1120	1680	1120	560	5040	3360	1680
81—90	3480	2320	1160	1740	1160	580	5220	3480	1740
291—300	3600	2400	1200	1800	1200	600	5400	3600	1800
301—310	3720	2480	1240	1860	1240	620	5580	3720	1860
11—20	3840	2560	1280	1920	1280	640	5760	3840	1920
21—30	3960	2640	1320	1980	1320	660	5940	3960	1980
31—40	4080	2720	1360	2040	1360	680	6120	4080	2040
341—350	4200	2800	1400	2100	1400	700	6300	4200	2100
351—360	4320	2880	1440	2160	1440	720	6480	4320	2160
61—70	4440	2960	1480	2220	1480	740	6660	4440	2220
71—80	4560	3040	1520	2280	1520	760	6840	4560	2280
81—90	4680	3120	1560	2340	1560	780	7020	4680	2340
391—400	4800	3200	1600	2400	1600	800	7200	4800	2400

401 — 850.

Odległość w kilo- metrach	C E N Y B I L E T Ó W								
	Na pociągi osobowe i mieszane			Dodatkowych na pociągi pośpieszne			Na pociągi pośpieszne		
	K l a s y								
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
	M a r e k								
401—410	4920	3280	1640	2460	1640	820	7380	4920	2460
11—20	5040	3360	1680	2520	1680	840	7560	5040	2520
21—30	5160	3440	1720	2580	1720	860	7740	5160	2580
31—40	5280	3520	1760	2640	1760	880	7920	5280	2640
441—450	5400	3600	1800	2700	1800	900	8100	5400	2700
451—460	5520	3680	1840	2760	1840	920	8280	5520	2760
61—70	5640	3760	1880	2820	1880	940	8460	5640	2820
71—80	5760	3840	1920	2880	1920	960	8640	5760	2880
81—90	5880	3920	1960	2940	1960	980	8820	5880	2940
491—500	6000	4000	2000	3000	2000	1000	9000	6000	3000
501—510	6120	4080	2040	3060	2040	1020	9180	6120	3060
11—20	6240	4160	2080	3120	2080	1040	9360	6240	3120
21—30	6360	4240	2120	3180	2120	1060	9540	6360	3180
31—40	6480	4320	2160	3240	2160	1080	9720	6480	3240
541—550	6600	4400	2200	3300	2200	1100	9900	6600	3300
551—560	6720	4480	2240	3360	2240	1120	10080	6720	3360
61—70	6840	4560	2280	3420	2280	1140	10260	6840	3420
71—80	6960	4640	2320	3480	2320	1160	10440	6960	3480
81—90	7080	4720	2360	3540	2360	1180	10620	7080	3540
591—600	7200	4800	2400	3600	2400	1200	10800	7200	3600
601—610	7320	4880	2440	3660	2440	1220	10980	7320	3660
11—20	7440	4960	2480	3720	2480	1240	11160	7440	3720
21—30	7560	5040	2520	3780	2520	1260	11340	7560	3780
31—40	7680	5120	2560	3840	2560	1280	11520	7680	3840
641—650	7800	5200	2600	3900	2600	1300	11700	7800	3900
651—660	7920	5280	2640	3960	2640	1320	11880	7920	3960
61—70	8040	5360	2680	4020	2680	1340	12060	8040	4020
71—80	8160	5440	2720	4080	2720	1360	12240	8160	4080
81—90	8280	5520	2760	4140	2760	1380	12420	8280	4140
691—700	8400	5600	2800	4200	2800	1400	12600	8400	4200
701—710	8520	5680	2840	4260	2840	1420	12780	8520	4260
11—20	8640	5760	2880	4320	2880	1440	12960	8640	4320
21—30	8760	5840	2920	4380	2920	1460	13140	8760	4380
31—40	8880	5920	2960	4440	2960	1480	13320	8880	4440
741—750	9000	6000	3000	4500	3000	1500	13500	9000	4500
751—760	9120	6080	3040	4560	3040	1520	13680	9120	4560
61—70	9240	6160	3080	4620	3080	1540	13860	9240	4620
71—80	9360	6240	3120	4680	3120	1560	14040	9360	4680
81—90	9480	6320	3160	4740	3160	1580	14220	9480	4740
791—800	9600	6400	3200	4800	3200	1600	14400	9600	4800
801—810	9720	6480	3240	4860	3240	1620	14580	9720	4860
11—20	9840	6560	3280	4920	3280	1640	14760	9840	4920
21—30	9960	6640	3320	4980	3320	1660	14940	9960	4980
31—40	10080	6720	3360	5040	3360	1680	15120	10080	5040
841—850	10200	6800	3400	5100	3400	1700	15300	10200	5100

851 — 1200.

Odległość w kilo- metrach	C E N Y B I L E T Ó W								
	Na pociągi osobowe i mieszane			Dodatkowych na pociągi pośpieszne			Na pociągi pośpieszne		
	K l a s y								
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
	M a r e k								
851—860	10320	6880	3440	5160	3440	1720	15480	10320	5160
61—70	10440	6960	3480	5220	3480	1740	15660	10440	5220
71—80	10560	7040	3520	5280	3520	1760	15840	10560	5280
81—90	10680	7120	3560	5340	3560	1780	16020	10680	5340
891—900	10800	7200	3600	5400	3600	1800	16200	10800	5400
901—910	10920	7280	3640	5460	3640	1820	16380	10920	5460
11—20	11040	7360	3680	5520	3680	1840	16560	11040	5520
21—30	11160	7440	3720	5580	3720	1860	16740	11160	5580
31—40	11280	7520	3760	5640	3760	1880	16920	11280	5640
941—950	11400	7600	3800	5700	3800	1900	17100	11400	5700
951—960	11520	7680	3840	5760	3840	1920	17280	11520	5760
61—70	11640	7760	3880	5820	3880	1940	17460	11640	5820
71—80	11760	7840	3920	5880	3920	1960	17640	11760	5880
81—90	11880	7920	3960	5940	3960	1980	17820	11880	5940
991—1000	12000	8000	4000	6000	4000	2000	18000	12000	6000
1001—1010	12120	8080	4040	6060	4040	2020	18180	12120	6060
11—20	12240	8160	4080	6120	4080	2040	18360	12240	6120
21—30	12360	8240	4120	6180	4120	2060	18540	12360	6180
31—40	12480	8320	4160	6240	4160	2080	18720	12480	6240
1041—1050	12600	8400	4200	6300	4200	2100	18900	12600	6300
1051—1060	12720	8480	4240	6360	4240	2120	19080	12720	6360
61—70	12840	8560	4280	6420	4280	2140	19260	12840	6420
71—80	12960	8640	4320	6480	4320	2160	19440	12960	6480
81—90	13080	8720	4360	6540	4360	2180	19620	13080	6540
1091—1100	13200	8800	4400	6600	4400	2200	19800	13200	6600
1101—1110	13320	8880	4440	6660	4440	2220	19980	13320	6660
11—20	13440	8960	4480	6720	4480	2240	20160	13440	6720
21—30	13560	9040	4520	6780	4520	2260	20340	13560	6780
31—40	13680	9120	4560	6840	4560	2280	20520	13680	6840
1141—1150	13800	9200	4600	6900	4600	2300	20700	13800	6900
1151—1160	13920	9280	4640	6960	4640	2320	20880	13920	6960
61—70	14040	9360	4680	7020	4680	2340	21060	14040	7020
71—80	14160	9440	4720	7080	4720	2360	21240	14160	7080
81—90	14280	9520	4760	7140	4760	2380	21420	14280	7140
1191—1200	14400	9600	4800	7200	4800	2400	21600	14400	7200

B (b). Tablica opłat za przewóz osób w klasie IV-ej na kolejach byłej dzielnicy pruskiej.

Odległość w kilo- metrach	Cena biletów	Odległość w kilo- metrach	Cena biletów	Odległość w kilo- metrach	Cena biletów
	Marek		Marek		Marek
1— 10	32	201—210	672	401—410	1312
11— 20	64	11— 20	704	11— 20	1344
21— 30	96	21— 30	736	21— 30	1376
31— 40	128	31— 40	768	31— 40	1408
41— 50	160	241—250	800	441—450	1440
51— 60	192	251—260	832	451—460	1472
61— 70	224	61— 70	864	61— 70	1504
71— 80	256	71— 80	896	71— 80	1536
81— 90	288	81— 90	928	81— 90	1568
91—100	320	291—300	960	491—500	1600
101—110	352	301—310	992		
11— 20	384	11— 20	1024		
21— 30	416	21— 30	1056		
31— 40	448	31— 40	1088		
141—150	480	341—350	1120		
151—160	512	351—360	1152		
61— 70	544	61— 70	1184		
71— 80	576	71— 80	1216		
81— 90	608	81— 90	1248		
191—200	640	391—400	1280		

B (c). Tablica opłat za miejsca numerowane (plackarty).

1 — 150.

Odległość w kilometrach	C E N Y P L A C K A R T					
	Na pociągi osobowe i mieszane			Na pociągi pośpieszne		
	K l a s y					
	I	II	III	I	II	III
	M a r e k					
1—100	240	160	80	360	240	120
101—110	264	176	88	396	264	132
11— 20	288	192	96	432	288	144
21— 30	312	208	104	468	312	156
31— 40	336	224	112	504	336	168
141—150	360	240	120	540	360	180

151 — 600.

Odległość w kilometrach	C E N Y P L A C K A R T					
	Na pociągi osobowe i mieszane			Na pociągi pośpieszne		
	K l a s y					
	I	II	III	I	II	III
	M a r e k					
151—160	384	256	128	576	384	192
61— 70	408	272	136	612	408	204
71— 80	432	288	144	648	432	216
81— 90	456	304	152	684	456	228
191—200	480	320	160	720	480	240
201—210	504	336	168	756	504	252
11— 20	528	352	176	792	528	264
21— 30	552	368	184	828	552	276
31— 40	576	384	192	864	576	288
241—250	600	400	200	900	600	300
251—260	624	416	208	936	624	312
61— 70	648	432	216	972	648	324
71— 80	672	448	224	1008	672	336
81— 90	696	464	232	1044	696	348
291—300	720	480	240	1080	720	360
301—310	744	496	248	1116	744	372
11— 20	768	512	256	1152	768	384
21— 30	792	528	264	1188	792	396
31— 40	816	544	272	1224	816	408
341—350	840	560	280	1260	840	420
351—360	864	576	288	1296	864	432
61— 70	888	592	296	1332	888	444
71— 80	912	608	304	1368	912	456
81— 90	936	624	312	1404	936	468
391—400	960	640	320	1440	960	480
401—410	984	656	328	1476	984	492
11— 20	1008	672	336	1512	1008	504
21— 30	1032	688	344	1548	1032	516
31— 40	1056	704	352	1584	1056	528
441—450	1080	720	360	1620	1080	540
451—460	1104	736	368	1656	1104	552
61— 70	1128	752	376	1692	1128	564
71— 80	1152	768	384	1728	1152	576
81— 90	1176	784	392	1764	1176	588
491—500	1200	800	400	1800	1200	600
501—510	1224	816	408	1836	1224	612
11— 20	1248	832	416	1872	1248	624
21— 30	1272	848	424	1908	1272	636
31— 40	1296	864	432	1944	1296	648
541—550	1320	880	440	1980	1320	660
551—560	1344	896	448	2016	1344	672
61— 70	1368	912	456	2052	1368	684
71— 80	1392	928	464	2088	1392	696
81— 90	1416	944	472	2124	1416	708
591—600	1440	960	480	2160	1440	720

601 — 1050.

Odległość w kilometrach	C E N Y P L A C K A R T					
	Na pociągi osobowe i mieszane			Na pociągi pośpieszne		
	K l a s y					
	I	II	III	I	II	III
	M a r e k					
601— 610	1464	976	488	2196	1464	732
11— 20	1488	992	496	2232	1488	744
21— 30	1512	1008	504	2268	1512	756
31— 40	1536	1024	512	2304	1536	768
641— 650	1560	1040	520	2340	1560	780
651— 660	1584	1056	528	2376	1584	792
61— 70	1608	1072	536	2412	1608	804
71— 80	1632	1088	544	2448	1632	816
81— 90	1656	1104	552	2484	1656	828
691— 700	1680	1120	560	2520	1680	840
701— 710	1704	1136	568	2556	1704	852
11— 20	1728	1152	576	2592	1728	864
21— 30	1752	1168	584	2628	1752	876
31— 40	1776	1184	592	2664	1776	888
741— 750	1800	1200	600	2700	1800	900
751— 760	1824	1216	608	2736	1824	912
61— 70	1848	1232	616	2772	1848	924
71— 80	1872	1248	624	2808	1872	936
81— 90	1896	1264	632	2844	1896	948
791— 800	1920	1280	640	2880	1920	960
801— 810	1944	1296	648	2916	1944	972
11— 20	1968	1312	656	2952	1968	984
21— 30	1992	1328	664	2988	1992	996
31— 40	2016	1344	672	3024	2016	1008
841— 850	2040	1360	680	3060	2040	1020
851— 860	2064	1376	688	3096	2064	1032
61— 70	2088	1392	696	3132	2088	1044
71— 80	2112	1408	704	3168	2112	1056
81— 90	2136	1424	712	3204	2136	1068
891— 900	2160	1440	720	3240	2160	1080
901— 910	2184	1456	728	3276	2184	1092
11— 20	2208	1472	736	3312	2208	1104
21— 30	2232	1488	744	3348	2232	1116
31— 40	2256	1504	752	3384	2256	1128
941— 950	2280	1520	760	3420	2280	1140
951— 960	2304	1536	768	3456	2304	1152
61— 70	2328	1552	776	3492	2328	1164
71— 80	2352	1568	784	3528	2352	1176
81— 90	2376	1584	792	3564	2376	1188
991— 1000	2400	1600	800	3600	2400	1200
1001— 1010	2424	1616	808	3636	2424	1212
11— 20	2448	1632	816	3672	2448	1224
21— 30	2472	1648	824	3708	2472	1236
31— 40	2496	1664	832	3744	2496	1248
1041— 1050	2520	1680	840	3780	2520	1260

1051 — 1200.

Odległość w kilometrach	C E N Y P L A C K A R T					
	Na pociągi osobowe i mieszane			Na pociągi pośpieszne		
	K l a s y					
	I	II	III	I	II	III
	M a r e k					
1051—1060	2544	1696	848	3816	2544	1272
61— 70	2568	1712	856	3852	2568	1284
71— 80	2592	1728	864	3888	2592	1296
81— 90	2616	1744	872	3924	2616	1308
1091—1100	2640	1760	880	3960	2640	1320
1101—1110	2664	1776	888	3996	2664	1332
11— 20	2688	1792	896	4032	2688	1344
21— 30	2712	1808	904	4068	2712	1356
31— 40	2736	1824	912	4104	2736	1368
1141—1150	2760	1840	920	4140	2760	1380
1151—1160	2784	1856	928	4176	2784	1392
61— 70	2808	1872	936	4212	2808	1404
71— 80	2832	1888	944	4248	2832	1416
81— 90	2856	1904	952	4284	2856	1428
1191—1200	2880	1920	960	4320	2880	1440

C. Dopłaty za przejście do klasy wyższej lub do pociągu droższego.

1. Jeżeli podróżny zgłosi uprzednio zamiar przejścia do pociągu kategorii wyższej lub klasy wyższej, niż ta, do której uprawnia go bilet, to winien uiścić następującą opłatę dodatkową:

Z biletem	P R Z Y P R Z E J Ś C I U				
	do pociągu pośpiesznego			do pociągu osobowego	
	K L		A S Y		
	I.	II.	III.	I.	II.
	c e n a b i l e t u w z g l ę d n i e r ó ż n i c a				
Kl. II na pociąg pośpieszny	1 biletu kl. III na pociąg pośpieszny	—	—	bez dopłaty	—
Kl. III na pociąg pośpieszny	1 biletu kl. II na pociąg pośpieszny	1 biletu kl. III na pociąg pośpieszny	—	1 biletu kl. III na pociąg pośpieszny	1/2 biletu kl. III na pociąg osobowy
Kl. I na pociąg osobowy	1 biletu dodatko- wego kl. I na po- ciąg pośpieszny	bez dopłaty	—	—	—

Z biletem	P R Z Y P R Z E J Ś C I U									
	do pociągu pośpiesznego					do pociągu osobowego				
	K		L		A		S		Y	
	I.		II.		III.		I.		II.	
	cena biletu względnie różnica									
Kl. II na pociąg osobowy	1 biletu dodatkowego kl. II na pociąg pośpieszny + 1 biletu kl. III na pociąg pośpieszny		1 biletu dodatkowego kl. II na pociąg pośpieszny		—		1 biletu kl. III na pociąg osobowy		—	
Kl. III na pociąg osobowy	1 biletu dodatkowego kl. III na pociąg pośpieszny + 1 biletu kl. II na pociąg pośpieszny		1 biletu dodatkowego kl. III na pociąg pośpieszny + 1 biletu kl. III na pociąg pośpieszny		1 biletu dodatkowego kl. III na pociąg pośpieszny		1 biletu kl. II na pociąg osobowy		1 biletu kl. III na pociąg osobowy	

2. Przy przejazdach na odległościach *do* 100 km., w razie częściowego użycia pociągu pośpiesznego, pobiera się dopłatę w wysokości różnicy między najmniejszą opłatą, ustaloną dla pociągów pośpiesznych w odnośnej klasie, a ceną biletu, ważnego na pociąg osobowy lub mieszany.

Przy przejazdach na odległościach *ponad* 100 km., w razie częściowego użycia pociągu pośpiesznego na odległościach poniżej 100 km., pobiera się dopłatę w wysokości ceny biletu dodatkowego odnośnej klasy na pociąg pośpieszny, przypadającej za 100 km.

3. Przy dopłacaniu w pociągu pobiera się za to dodatkowo po 80 marek, nie więcej jednak, niż podwójną opłatę za przejazd, przypadającą według taryfy. (Patrz Post. Wyk. do art. 16 Przep. Przew., ustęp 3).

4. Bilety dodatkowe ważne są tylko łącznie z biletem zasadniczym, a zatem nie dalej, niż do stacji przeznaczenia, wymienionej na nim.

5. Dopłata, przewidziana w p. 1, odpada, jeżeli nie zachodzi różnica w opłatach za przejazd.

6. Dzieci, przewożone za pół ceny, jeżeli korzystają z klasy wyższej lub z pociągu droższego, płać połowę dodatku, przewidzianego w p. 1.

7. Bilety okresowe, przy korzystaniu z klasy wyższej lub z pociągu droższego, bierze się w rachubę odpowiednio do klasy i rodzaju pociągu, na jaki są wystawione.

8. Jeżeli podróżny korzysta z ulgi taryfowej, przewidzianej w rozdziale I, E, to może przejść do klasy wyższej lub do pociągu kategorii wyższej za dopłatą różnicy między odnośną opłatą wyższą, a rzeczywiście uiszczoną kwotą. (Patrz również Rozdział I, dział D, punkt 4).

9. Jeżeli podróżny jedzie do stacji dalszej, niż wskazana w posiadanym przezeń bilecie, to winien uiścić opłatę taryfową za przejazd od pierwotnej stacji przeznaczenia do nowej stacji docelowej. Co do pobierania opłaty dodatkowej 80 marek patrz Post. Wyk. III do ust. 3, art. 16 Przepisów Przewozowych.

D. Bilety okresowe.

1. Bilety okresowe: roczne, sezonowe i miesięczne są imienne, nie można ich odstępować, i uprawniają do nieograniczonej ilości przejazdów między dwiema wymienionymi w bilecie, nie dalej, niż 100 klm. od siebie odległymi stacjami, drogą najkrótszą.

2. Jeżeli bilet okresowy ma być używany do przejazdów między takimi stacjami także innymi drogami, należy tego wyraźnie żądać i uiścić opłatę za drogę najdłuższą; na bilecie robi się odpowiednią wzmiankę.

3. Bilety okresowe uprawniają do przejazdu we wszelkich pociągach osobowych i mieszanych, objętych rozkładem jazdy, a w pociągach pospiesznych za każdorazową odnośną dopłatą taryfową, jako to: za szybkość, miejsce numerowane, miejsce sypialne i t. p., o ile ze względu na ruch nie będą zaprowadzone pewne ograniczenia co do niektórych pociągów.

4. Przejazd za biletami okresowymi w wagonie klasy wyższej, niż wskazana na bilecie, jest dozwolony za dopłatą każdorazowo odpowiedniej różnicy cen biletów według taryfy dla przejazdów jednorazowych.

5. Właściciel biletu okresowego winien jest stosować się do wszystkich zarządzeń kontrolnych, jakie kolej uzna za niezbędne. W celu ustalenia tożsamości osoby kolej może od okaziciela biletu zażądać powtórzenia podpisu.

6. Jeśli z biletu okresowego korzystać będzie inna, nie wymieniona na nim osoba, bilet ten kolej odbiera, nie zwracając wpłaconej zań należności.

Nieprawnego posiadacza uważa się za podróżnego, jadącego bez biletu; płaci on wszelkie, przewidziane w takich wypadkach należności, i ponosi wszystkie, wypływające z tego powodu skutki.

7. Bilety okresowe wydaje się: roczne z ważnością na rok od 1 stycznia, 1 kwietnia, 1 lipca i 1 października; sezonowe z ważnością na cztery miesiące od 1 maja do 31 sierpnia włącznie, i miesięczne z ważnością na miesiąc od 1-go względnie 15-go danego miesiąca.

8. Bilet okresowy zamawia się na formularzu w urzędzie kolejowym, wyznaczonym do przyjmowania takich zgłoszeń, z dołączeniem należności za bilet i wyraźnej, odbitej na papierze, zdatnym do naklejania, fotografii osoby, na którą bilet ma opiekować. Osoba ta ma przed użyciem biletu podpisać go w odpowiednim miejscu.

9. Biletów okresowych nie wymienia się na także bilety klasy wyższej za dopłatą. W drodze zwrotu jednak części należności za czas niewykorzystany można wymienić bilet *roczny*.

Bilet nowy klasy wyższej wydaje się wówczas na zasadach ogólnych, według przepisów niniejszych.

10. Za bilet *miesięczny* lub *sezonowy* nie zwraca się należności pod żadnym warunkiem.

W wypadkach wyjątkowych, zasługujących na uwzględnienie, Dyrekcja Kolejowa, do której należy stacja kupna biletu, może zwrócić część wpłaconej należności za bilet *roczny*, jeżeli właściciel udowodni niemożność wykorzystania go do końca ważności. Z pobranej opłaty potrąca się wówczas cenę biletu miesięcznego odnośnej odległości, pomnożoną przez ilość miesięcy, podczas których bilet był używany. Miesiąc, w którym przestano korzystać z biletu, liczy się za pełny.

11. Właściciel biletu okresowego nie może żądać od kolei odszkodowania, albo zwrotu opłaty w razie braku lub zniesienia pewnej klasy wagonów, zawieszenia niektórych pociągów, przewidzianych rozkładem jazdy, częściowego ograniczenia ruchu osobowego i t. p.

12. Wtórników biletów się nie wydaje. W razie zagubienia lub skradzenia biletu *rocznego*, przysługuje odnośnej Dyrekcji Kolejowej prawo, po należytem sprawdzeniu okoliczności, zwrócić poszkodowanemu pewną część wpłaconej kwoty w myśl p. 10-go przepisów niniejszych.

13. Jeżeli przed upływem ważności biletu okresowego nastąpi podwyższenie taryfy, to właściciel biletu obowiązany jest do dopłaty różnicy.

14. Ceny biletów okresowych:

Odległość w kilo- metrach	Miesięcznych			Sezonowych			Rocznych		
	K		L	A		S	A		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
	M		A	R		E	K		
1 — 10	3600	2400	1200	10800	7200	3600	32400	21600	10800
11 — 20	7200	4800	2400	21600	14400	7200	64800	43200	21600
21 — 30	10800	7200	3600	32400	21600	10800	97200	64800	32400
31 — 40	14400	9600	4800	43200	28800	14400	129600	86400	43200
41 — 50	18000	12000	6000	54000	36000	18000	162000	108000	54000
51 — 60	21600	14400	7200	64800	43200	21600	194400	129600	64800
61 — 70	25200	16800	8400	75600	50400	25200	226800	151200	75600
71 — 80	28800	19200	9600	86400	57600	28800	259200	172800	86400
81 — 90	32400	21600	10800	97200	64800	32400	291600	194400	97200
91 — 100	36000	24000	12000	108000	72000	36000	324000	216000	108000

E. Ulgi taryfowe ze względów społecznych i humanitarnych.

I. Przejazdy do szkół.

1. Wychowawcy—bez różnicy płci i wieku—wszelkich zakładów naukowych państwowych oraz prywatnych, którym przyznane są prawa zakładów naukowych państwowych, korzystają w wagonach klasy III pociągów osobowych i mieszanych z ulg następujących:

- a) przy przejazdach na wakacje świąteczne (Boże Narodzenie, Wielkanoc i Zielone Świątki według nowego i starego stylu, oraz święta według wyznania mojżeszowego, na które władze szkolne zwalniają uczniów tego wyznania od zajęć szkolnych) oraz letnie i z powrotem płacą połowę ceny normalnej i b) przy przejazdach na odległość nie dalszą niż 80 km. między stacją, w pobliżu której znajduje się dany zakład naukowy, a tą, w pobliżu której uczeń zamieszkuje, płacą za miesięczne bilety uczniowskie $\frac{1}{4}$ ceny normalnych biletów miesięcznych.

2. Ulga pod lit. a) przysługuje nie tylko bezpośrednio po rozpoczęciu względnie zakończeniu wakacyj letnich lub świątecznych, lecz także w ciągu tych wakacyj, jednak tylko na przejazd jednorazowy z miejsca, w którym znajduje się dany zakład naukowy, i z powrotem.

3. Do uzyskania ulgi pod lit. a) wymagane jest na każdy przejazd, tam i z powrotem, zaświadczenie bezpośredniej władzy szkolnej, uwidaczniające przedewszystkiem, że dany zakład naukowy jest państwowy albo prywatny, lecz z prawem zakładów naukowych państwowych.

Zaświadczenie to winno zawierać podpis ręczny (nie facsimile) i pieczęć władzy szkolnej, imię i nazwisko ucznia, stację wyjazdu oraz przeznaczenia, dalej cel podróży, wreszcie czas ważności zaświadczenia, który nie może przenosić 3-ch miesięcy. Zaświadczenie stempluje kasa kolejowa i zwraca nabywcy biletu jako dowód, usprawiedliwiający ulgę. Po ukończeniu podróży zaświadczenie odbiera się łącznie i jednocześnie z biletem na przejazd.

Do uzyskania ulgi pod lit. b) wymagane jest zaświadczenie jak pod lit. a); może być ono wystawione na półrocze szkolne; numery biletów miesięcz-

nych należy notować każdorazowo na zaświadczeniu. Zaświadczenie półroczne może być przedłużane na dalsze półrocza tegoż, a nawet następnego roku szkolnego.

4. Zaświadczenia szkolne winno się okazywać przy kontroli biletu równocześnie z nim.

5. Zaświadczenia, wypełnione nienależycie, z przekreśleniami, poprawkami, dopiskami t. t. p. będą uznane za nieważne i odbierane właścicielowi.

6. Wszelkie nadużycia z zaświadczeniami pociągają będą za sobą utratę ulgi na dany przejazd lub miesiąc. Prócz tego władze kolejowe mają prawo do dalszych kroków, w myśl ogólnych Przepisów Przewozowych.

7. Pozatem obowiązują przepisy ogólne o przewozach osób i szczegółowe o biletach okresowych dla zwykłych podróżnych.

8. Przytóżnione powyżej ulgi mogą być również przyznane na podstawie zaświadczeń przełożonych władz szkolnych nauczycielom i nauczycielkom szkół powszechnych przy przejazdach w celu uczęszczania na wakacyjne kursy uzupełniające.

9. Ceny uczniowskich biletów miesięcznych klasy III:

Odległość w kilometrach	Cena uczniowskiego biletu miesięcznego kl. III	
	M	A R E K
1 — 10	300	
11 — 20	600	
21 — 30	900	
31 — 40	1200	
41 — 50	1500	
51 — 60	1800	
61 — 70	2100	
71 — 80	2400	

II. Wycieczki i przejazdy na kolonie letnie.

1. Wychowawców—bez różnicy płci i wieku—wszelkich zakładów naukowych państwowych lub prywatnych, którym przyznane są prawa zakładów naukowych państwowych, jak również towarzyszący im personel nauczycielski, przewozi się przy wspólnych, pod nadzorem nauczycielskim urządzanych wycieczkach conajmniej 10-iu osób, bez względu na odległość, w wagonach klasy III-iej pociągów osobowych, lub mieszanych, objętych rozkładem jazdy, za połowę normalnej opłaty taryfowej.

2. Dla każdego 2-ch uczniów w wieku poniżej lat 10 wydaje się jeden bilet za połowę normalnej opłaty taryfowej.

3. Przy wycieczkach wychowawców szkół powszechnych, lub średnich, na każdym 10-iu płaćących uczniów jednego niezamożnego ucznia przewozi się bezpłatnie.

4. Na każdym 10-iu wychowawców można przewozić za opłatą ulgową co najwyżej jedną osobę z personelu nauczycielskiego w charakterze nadzorczym.

5. Właściwa władza szkolna winna przynajmniej na 24 godziny przed wyjazdem zwrócić się na piśmie z zawiadomieniem do stacji wyjazdu o zamierzonej wycieczce. Zawiadomienie to, uwidaczniające przedewszystkiem, że dany zakład naukowy jest państwowy albo prywatny, lecz z prawem zakładów naukowych państwowych, winno zawierać cel podróży, dzień wyjazdu, stację przeznaczenia, ilość uczestników wycieczki i pociąg, z którego mają zamiar korzystać.

Zawiadomienie takie może być uwzględnione nawet na godzinę przed odejściem wyznaczonego do wyjazdu pociągu, o ile przytem nie zajdzie potrzeba dostawienia oddzielnych wagonów, lub zwiększenia siły pociągowej.

6. Zawiadomienie, o którym mowa, stempluje kasa biletowa i zwraca przewodnikowi wycieczki, który okazywać je ma przy kontroli biletów, po ukończeniu zaś podróży oddać łącznie z nimi.

7. Ulga powyższa może być również przyznana:

- a) nauczycielom i nauczycielkom szkół powszechnych na podstawie zaświadczeń przełożonych władz szkolnych przy zbiorowych wycieczkach wakacyjnych;
- b) wychowawcom ochronek, burs i t. p. instytucyj o charakterze zakładów wychowawczych wraz z personelem nadzorczym przy wycieczkach zbiorowych;
- c) związkom harcerskim przy zbiorowych wycieczkach wychowawczych lub w celach sportowych;
- d) dzieciom, wysyłanym na kolonie letnie, wraz z personelem nadzorczym oraz bagażem (art. 30 Przepisów Przewozowych) w ilości nie przewyższającej 10 kg. na osobę; ponadto może odnośna Dyrekcja kolejowa zezwolić na przewóz jako bagaż reszty rzeczy, przedmiotów i artykułów spożywczych, niezbędnych dla kolonji w ilości, jaką każdorazowo ustalą na podstawie przedłożonego jej podania.

W przytoczonych wyżej wypadkach winno być uprzednio wyjednanie od Dyrekcji kolejowej, w obrębie której leży stacja wyjazdu, zezwolenie na zastosowanie ulgi na podstawie podania z dołączeniem ustawy związku, stowarzyszenia, instytucji i t. p., urządzających wycieczkę. Po uzyskaniu zezwolenia winno nastąpić co do danej wycieczki zawiadomienie według punktu 5.

8. Dyrekcjom kolejowym przysługuje prawo dozwolić przejazdu ulgowo w klasie II-ej.

Ze względów na warunki ruchu może jednak Dyrekcja wogóle odmówić ulgi dla podobnych wycieczek zbiorowych.

III. Dla robotników.

Uwaga wstępna.

1. Przez „robotnik” rozumie się w taryfie niniejszej wszelki pracownik bez względu na wiek i płeć, nie otrzymujący za swą pracę płacy miesięcznej, lub rocznej, a mianowicie:

- a) robotnicy fabryczni,
- b) czeladnicy i terminatorzy,
- c) robotnicy rolni i leśni,
- d) górnicy,
- e) wyrobniczy dzienni.

2. Osoby, pracujące na stanowiskach wyższych, jako to: werkmajstrzy, mechanicy, faktorzy, księgowi, kasjerzy, ekspedytorzy, rysownicy, nadzorcy budowlani i t. p. nie są uważane za robotników.

A) Przejazdy między miejscem zamieszkania i pracy.

a) Za biletami tygodniowymi.

1. Robotników, zmuszonych do codziennych przejazdów między stacją, w pobliżu której zamieszkują, a stacją, w pobliżu której znajduje się miejsce ich pracy, przewozi się w wagonach klasy III pociągów osobowych i mieszanych lub w innych wagonach, według uznania, kolei za opłatą zniżoną na warunkach, poniżej przytoczonych.
2. Zniżek tych udzielać się będzie tylko w relacjach, w których, według uznania kolei, istnieje stałe, lub przez dłuższy czas trwające zapotrzebowanie i na podstawie osobnych zaświadczeń.
3. Zaświadczenia te (legitymacje robotnicze) winien wydawać pracodawca i mają one zawierać podpis jego oraz robotnika, tudzież potwierdzenie właściwego urzędu gminnego lub miejskiego.
4. Zaświadczenia ważne są na 3 miesiące od dnia wystawienia; pracodawca zaś winien co tydzień stwierdzać na zaświadczeniu, że właściciel tegoż pracuje u niego i ma prawo do ulgi.
5. Za nieprawidłowe wydanie zaświadczenia lub fałszywe potwierdzenie tegoż odpowiada pracodawca, na którym władze kolejowe mają prawo dochodzić odszkodowania prawem przewidzianego.
6. Zaświadczenie powinno się okazywać równocześnie z biletami na przejazd, przyczem zaświadczenia wypełnione nienależycie, z przekreśleniami, poprawkami, dopiskami i t. p. uznane będą za nieważne i odbierane okazicielowi.
7. Wszelkie nadużycie z zaświadczeniem pociągać będzie za sobą utratę ulgi przynajmniej przez czas, na który je wydano. Prócz tego władze kolejowe mają prawo do dalszych kroków, w myśl ogólnych przepisów przewozowych.
8. Za okazaniem powyższych zaświadczeń robotnikom wydawane będą *bilety tygodniowe na przejazdy tam i z powrotem* na odległość najwyżej 50 klm.
9. Bilety takie ważne są w ciągu tygodnia, od poniedziałku do niedzieli włącznie, i dają prawo do codziennego jednorazowego przejazdu tam i z powrotem na przestrzeni, na jakiej są wydane.
10. Za zagubione lub skradzione tygodniowe bilety robotnicze żadne odszkodowania wypłacane nie będą. Wtórników biletów się nie wydaje. Wpłaconej za bilet tygodniowy należności nie zwraca się.
11. Jeżeli bilet robotniczy lub zaświadczenie nie jest prawidłowo wystawione, odbiera się je od właściciela i uważa się go za podróznego bez biletu (art. 16 Przepisów Przewozowych).
12. Bilety robotnicze w razie przerwy podróży tracą ważność.
12. Ceny tygodniowych biletów robotniczych:

Odległość w kilometrach	Cena
	marek
1 — 10	240
11 — 20	480
21 — 30	720
31 — 40	960
41 — 50	1200

b). Za biletami powrotnymi.

1. Robotników, wyjeżdżających nie codziennie, lecz w pewne tylko dni ze stacji, w pobliżu której znajduje się miejsce ich pracy, do stacji, w pobliżu której (oni lub ich rodzina) stale zamieszkują, przewozi się na odległość najwyżej 100 km. w wagonach klasy III-ej pociągów osobowych i mieszanych lub w innych wagonach, według uznania kolei, za ulgowymi biletami powrotnymi na podstawie osobnych zaświadczeń.
2. Zaświadczenia te ustalonego wzoru z fotografią winien wydawać pracodawca i mają one zawierać podpis atramentowy jego oraz robotnika i potwierdzenie właściwego urzędu gminnego, lub miejskiego.
3. Zaświadczenia te ważne są na 3 miesiące od dnia wystawienia, pracodawca zaś winien dwa razy w miesiącu (1 i 15) stwierdzać na zaświadczeniu, że właściciel tegoż pracuje u niego i ma prawo do otrzymania biletu powrotnego.
4. Bilety powrotne wydaje się tylko w soboty oraz w dni przedświąteczne, w inne zaś dni tylko według uznania kolei, o ile zaświadczenie zawierać będzie potwierdzenie pracodawcy, że rozdział pracy nie uwzględnia niedziel, dni świątecznych, pór dnia i t. p.
5. Wyjazd pierwotny winien nastąpić w dniu, wskazanym na bilecie stemplem kasowym, powrót zaś nie później, niż w dwa dni po tym terminie, względnie w 3 dni, o ile bilet wydano w dniu, poprzedzającym dwa po sobie następujące święta.
6. Cena biletu powrotnego wynosi cenę normalną odnośnego biletu klasy III za przejazd w jedną stronę.
7. Pozatem obowiązują przepisy, zawarte w punkcie a.

B. Przejazdy grup robotników.

1. Osoby, które udowodnią książkami robotniczymi, paszportami, lub innymi, wystawionymi na ich imię, oddzielnymi dokumentami, iż są robotnikami, przewozi się grupami, conajmniej z 30 osób, klasą III cią pociągów osobowych i mieszanych za połowę normalnej opłaty taryfowej. W razie zgłoszenia się grupy robotników w ilości mniejszej niż 30 osób pobiera się opłatę za 30 osób.
2. Do otrzymania ulgi powyższej niezbędne jest przedstawienie na każdą grupę z 30 robotników zaświadczenia zarządu fabryki, kopalni, zakładu przemysłowego, urzędu komunalnego i t. p. Zaświadczenie to winno zawierać nazwisko przewodnika grupy oraz nazwę stacji wyjazdu i przeznaczenia; ważne jest ono w ciągu miesiąca od daty wystawienia.
3. Zaświadczenie kasa biletowa stempluje, zapisuje na niem numery wydanych biletów i zwraca przewodnikowi grupy, który winien je okazywać przy kontroli biletów, wskazując jednocześnie odnośnych robotników. Po ukończeniu podróży zaświadczenie to odbiera się łącznie z biletem na przejazd.
4. Dyrekcjom kolejowym pozostawia się prawo, zależnie od warunków ruchu, ograniczyć przewóz wspomnianych grup robotników tylko do niektórych pociągów, co winno być ogłoszone w rozkładach jazdy.
5. Wszelkie nadużycia w korzystaniu z niniejszej taryfy ulgowej pociągów będą za sobą, prócz cofnięcia ulgi, dalsze dochodzenie władz kolejowych, w myśl ogólnych Przepisów Przewozowych.

C. Przejazdy do poszukiwania lub objęcia pracy.

1. Robotników, udających się w celu poszukiwania lub objęcia pracy do stacji, odległych więcej niż 50 km., przewozi się klasą III-cią pociągów osobowych i mieszanych za połowę normalnej opłaty taryfowej.

2. W celu otrzymania ulgi powyższej winien jest robotnik przedstawić zaświadczenie państwowego urzędu lub uznanego przez kolej zakładu pośrednictwa pracy. Zaświadczenie to ma zawierać imię i nazwisko robotnika, nazwę stacji wyjazdu i przeznaczenia oraz cel podróży, a ważne jest na miesiąc od daty wystawienia.

3. Zaświadczenie stempluje kasa biletowa, zapisuje na niem numer wydanego biletu i zwraca robotnikowi, który winien je okazywać przy kontroli biletów, a po ukończeniu podróży oddać razem z biletem.

4. Wszelkie nadużycia w korzystaniu z niniejszej taryfy ulgowej pociągów będą za sobą, prócz cofnięcia ulgi, wystąpienie władz kolejowych, w myśl ogólnych Przepisów Przewozowych.

IV. Dla straży ogniowych, udających się do miejsca wypadku.

1. Przewóz strażaków do miejsca pożaru, lub innego wypadku, w celu niesienia pomocy, uskutecznia się bez opłaty.

2. Przewóz powrotny uskutecznia się za połowę opłaty taryfy normalnej.

3. Opłata za przejazd powrotny winna być uiszczona przed rozpoczęciem podróży powrotnej, w przeciwnym bowiem razie straż do przewozu przyjętą nie będzie.

4. Jeżeli przejazd straży ogniowej wywołany jest potrzebą kolei państwowych, wówczas i przejazd powrotny wolny jest od opłat.

5. Przewóz narzędzi straży ogniowej uskutecznia się na tych samych zasadach, co i personelu strażackiego.

V. Dla osób niezamożnych, pokąsanych przez zwierzęta, [podejrzane o wściekliznę.

1. Pokąsane przez zwierzęta, podejrzane o wściekliznę, osoby niezamożne, które złożą urzędowe świadectwo ubóstwa, stwierdzające również potrzebę podróży do odpowiedniego zakładu szczepienia ochronnego, przewozi się tam i z powrotem w klasie 3-ej za opłatą połowy taryfy normalnej.

2. Z ulgi tej mają prawo korzystać również osoby, wyznaczone do dozoru pokąsanych, nawet gdy jadą po chorego, lub wracają same po odstawieniu tegoż, o ile w świadectwie urzędowym wymienione będą nazwiska, jako dozorujące odnośnych chorych, i o ile podróż podejmą w ciągu dni 8 przed odebraniem lub po odstawieniu chorych.

VI. Dla niezamożnych chorych umysłowo i ich dozorców.

1. Chorych umysłowo, udających się do zakładów leczniczych, którzy złożą urzędowe świadectwo ubóstwa i choroby, przewozi się w wagonach klasy 3-ej pociągów osobowych za połowę taryfy normalnej nawet wówczas, gdy korzystają z oddzielnego przedziału.

2. Również towarzyszących takim chorym dozorców przewozi się na podstawie wyżej wymienionych świadectw w wagonach kl. 3 ej pociągów osobowych za połowę opłaty normalnej.

VII. Dla inwalidów wojennych.

A. Dla wszelkich inwalidów.

1. Osoby, które na wojnie odniosły rany lub zostały dotknięte kalectwem i znajdują się w opiece urzędów dla inwalidów lub urzędowo uznanych stowarzyszeń inwalidów wojennych, przewozi się klasą II lub III pociągów osobowych lub mieszanych za połowę normalnej opłaty taryfowej przy przejazdach:

A) od miejsca pobytu inwalidy:

a) w celu poddania się zabiegom u lekarzy-specjalistów, umieszczenia w zakładzie leczniczym lub kształcącym, do uzdrowisk lub na kursy kształcące dla inwalidów wojennych, do biur porad, założonych przez instytucje urzędowe opieki nad inwalidami, lub przez związki zawodowe, oraz do pracodawcy celem zgłoszenia się do pracy,

b) do objęcia pracy;

B) od miejsca zamieszkania lekarza-specjalisty do zakładu leczniczego lub kształcącego, do uzdrowisk lub wreszcie na kursy kształcące dla inwalidów wojennych;

C) od biura porad do dalszej jazdy:

a) do pracodawcy celem zgłoszenia się do pracy,

b) do objęcia pracy;

D) po pobycie w zakładach leczniczych lub kształcących albo uzdrowiskach w razie powtórnego zbadania do miejsca zamieszkania najbliższego lekarza-specjalisty;

E) w razie powrotu w wypadkach, wskazanych pod punktami A a, B, C a i D, — do miejsca zamieszkania lub pobytu inwalidy.

2. Potrzebny w danym razie dla inwalidy przewodnik (dozorca) korzysta również z ulgi powyższej w drodze tam i z powrotem.

3. Do uzyskania wspomnianej ulgi dla siebie oraz dla przewodnika (dozorcy) winien jest inwalida przedłożyć w kasie biletowej zaświadczenie.

4. Jako zaświadczenie, które ma być imienne, służy:

a) przy przejeździe tam i z powrotem—potwierdzenie na blankiecie urzędowym urzędu dla inwalidów lub urzędowo uznanego stowarzyszenia inwalidów, że wyśłanie inwalidy do lekarza-specjalisty, zakładu leczniczego lub kształcącego, uzdrowiska, na kursy kształcące dla inwalidów, do biur porad, pracodawcy lub w celu objęcia pracy—zarządził ten urząd lub stowarzyszenie.

Ponad to

b) w drodze powrotnej lub przy dalszym przejeździe—jedno z następujących potwierdzeń: lekarza-specjalisty, że dokonał badania lekarskiego, a także, w danym razie, że polecił inwalidzie udać się do zakładu leczniczego lub kształcącego, uzdrowiska, albo wreszcie na kursy kształcące dla inwalidów wojennych,—zakładów leczniczych lub wychowawczych, albo zarządu uzdrowiska z ukończenia pobytu,—kierownika kursów kształcących z ukończenia tychże,—biura porady, że jej udzieliło, a także, w danym razie, że poleciło jechać dalej do pracodawcy celem zgłoszenia się do pracy lub objęcia jej,—pracodawcy, że inwalida zgłosił się u niego.

5. Zaświadczenia, o których wyżej, stempluje kasa biletowa, zapisuje na nich numery wydanych biletów i zwraca inwalidom, którzy winni je okazać przy kontroli biletów a po ukończeniu podróży oddać łącznie z biletami na przejazd.

6. Wózki oraz fotele, potrzebne dla inwalidów w podróży, przewozi się bezpłatnie za osobnymi zaświadczeniami, do których stosuje się odpowiednio przepisy, zawarte w punkcie 4.

Zaświadczenia te, o ile wózki lub fotele wysyła się jako bagaż, zatrzymuje kasa stacji nadania.

B. Dla inwalidów ociemniałych.

1. Dozorców inwalidów ociemniałych przewozi się bezpłatnie przy wszelkich przejazdach tych inwalidów (dział A), jeżeli są im niezbędni.

2. Dozorcy tacy winni posiadać zaświadczenie, wystawione na imię inwalidy przez urząd komunalny lub związek inwalidów na rok kalendarzowy, stwierdzające, że ociemniały jest inwalidą wojennym.

3. Psy, prowadzące ociemniałych, jadące razem z nimi, przewozi się bezpłatnie za osobnymi zaświadczeniami, do których stosuje się odpowiednio przepisy, zawarte w dziale A, punkt 4.

Zaświadczenia te, o ile psy przewozi się w wagonie bagażowym, zatrzymuje kasa stacji nadania.

ROZDZIAŁ II.

Bilety peronowe.

1. Osoby, nie posiadające biletów ważnych na przejazd, winny przed wejściem do odgradzonej części stacji okazać bilet peronowy.

2. (1) Cena biletu peronowego na wstęp jednorazowy do odgradzonej części stacji wynosi 40 marek.

(2) Cena biletu peronowego na wstęp do odgradzonej części stacji w ciągu miesiąca kalendarzowego wynosi 1200 marek.

(3) Miesięczne bilety peronowe są imienne i z fotografią właściciela; stacje, dla których zaprowadzają się takie bilety, ustala kolej według swego uznania i w miarę potrzeby.

ROZDZIAŁ III.

Przewóz psów.

1. Opłata za przewóz psów, zabieranych do wagonów osobowych, lub przewożonych w wagonach bagażowych albo w osobnych pomieszczeniach wagonów pociągami osobowymi, mieszanymi lub pośpiesznymi, wynosi połowę ceny odnośnego biletu klasy 3-ej.

2. Jeżeli psów nie odebrano w ciągu dwóch godzin po przybyciu ich na stację przeznaczenia, to za ich przechowanie pobiera się opłatę po 10 marek za sztukę i każdą rozpoczętą godzinę.

ROZDZIAŁ IV.

Przewóz bagażu.

1. Opłaty jednostkowe za przewóz bagażu wynoszą od każdego zaczętych 10 kg. i od każdego kilometra w pociągach:

- a) osobowych i mieszanych 60 fen,
- b) pośpiesznych 90 fen. i
- c) luksusowych (ekspresowych) 135 fen.

2. Opłaty oblicza się strefami po 10 km., licząc za pełne strefy.

3. Przypadającą do pobrania należność zaokrągla się do najbliższych pełnych marek wzwyż.

4. Najniższa należność za przewóz bagażu pociągiem pośpiesznym lub luksusowym (ekspresowym) równa się opłacie za 100 km., t. j. wynosi w pociągach pośpiesznych 90 mk., a w luksusowych (ekspresowych) 135 mk. za każde 10 kg.

5. Za ubezpieczenie strat, mogących wyniknąć z nieterminowej dostawy bagażu, pobiera się od każdego zaczętych 100 marek zadeklarowanej sumy oraz od każdego zaczętych 10 km. odległości przewozu — 30 fenigów, najmniej jednak od przesyłki 10 marek.

6. Za bagaż, nie zabrany przez odbiorcę w ciągu 24 godzin od chwili przybycia odnośnego pociągu, kolej pobiera opłatę za przechowanie po 30 marek od sztuki za każdą zaczętą dobę.

7. Opłaty za przewóz bagażu:

Odległość w ki- lometrach	Opłata za przewóz 10 kg. bagażu		Odległość w ki- lometrach	Opłata za przewóz 10 kg. bagażu		Odległość w ki- lometrach	Opłata za przewóz 10 kg. bagażu	
	pociągiem osobowym lub mieszanym	pociągiem pośpiesznym		pociągiem osobowym lub mieszanym	pociągiem pośpiesznym		pociągiem osobowym lub mieszanym	pociągiem pośpiesznym
	M a r e k			M a r e k			M a r e k	
1—10	6	} 90	151—160	96	144	301—310	186	279
11—20	12		61—70	102	153	11—20	192	288
21—30	18		71—80	108	162	21—30	198	297
31—40	24		81—90	114	171	31—40	204	306
41—50	30		191—200	120	180	341—350	210	315
51—60	36		201—210	126	189	351—360	216	324
61—70	42		11—20	132	198	61—70	222	333
71—80	48		21—30	138	207	71—80	228	342
81—90	54		31—40	144	216	81—90	234	351
91—100	60		241—250	150	225	391—400	240	360
101—110	66	99	251—260	156	234	401—410	246	369
11—20	72	108	61—70	162	243	11—20	252	378
21—30	78	117	71—80	168	252	21—30	258	387
31—40	84	126	81—90	174	261	31—40	264	396
141—150	90	135	291—300	180	270	441—450	270	405

Odległość w ki- lometrach	Opłata za przewóz 10 kg. bagażu		Odległość w ki- lometrach	Opłata za przewóz 10 kg. bagażu		Odległość w ki- lometrach	Opłata za przewóz 10 kg. bagażu	
	pociągami osobowym lub mieszanym	pociągami pośpiesznym		pociągami osobowym lub mieszanym	pociągami pośpiesznym		pociągami osobowym lub mieszanym	pociągami pośpiesznym
451—460	276	414	801—810	486	729	1151—1160	696	1044
61—70	282	423	11—20	492	738	61—70	702	1053
71—80	288	432	21—30	498	747	71—80	708	1062
81—90	294	441	31—40	504	756	81—90	714	1071
491—500	300	450	841—850	510	765	1191—1200	720	1080
501—510	306	459	851—860	516	774	1201—1210	726	1089
11—20	312	468	61—70	522	783	11—20	732	1098
21—30	318	477	71—80	528	792	21—30	738	1107
31—40	324	486	81—90	534	801	31—40	744	1116
541—550	330	495	891—900	540	810	1241—1250	750	1125
551—560	336	504	901—910	546	819	1251—1260	756	1134
61—70	342	513	11—20	552	828	61—70	762	1143
71—80	348	522	21—30	558	837	71—80	768	1152
81—90	354	531	31—40	564	846	81—90	774	1161
591—600	360	540	941—950	570	855	1291—1300	780	1170
601—610	366	549	951—960	576	864	1301—1310	786	1179
11—20	372	558	61—70	582	873	11—20	792	1188
21—30	378	567	71—80	588	882	21—30	798	1197
31—40	384	576	81—90	594	891	31—40	804	1206
641—650	390	585	991—1000	600	900	1341—1350	810	1215
651—660	396	594	1001—1010	606	909	1351—1360	816	1224
61—70	402	603	11—20	612	918	61—70	822	1233
71—80	408	612	21—30	618	927	71—80	828	1242
81—90	414	621	31—40	624	936	81—90	834	1251
691—700	420	630	1041—1050	630	945	1391—1400	840	1260
701—710	426	639	1051—1060	636	954	1401—1410	846	1269
11—20	432	648	61—70	642	963	11—20	852	1278
21—30	438	657	71—80	648	972	21—30	858	1287
31—40	444	666	81—90	654	981	31—40	864	1296
741—750	450	675	1091—1100	660	990	1441—1450	870	1305
751—760	456	684	1101—1110	666	999	1451—1460	876	1314
61—70	462	693	11—20	672	1008	61—70	882	1323
71—80	468	702	21—30	678	1017	71—80	888	1332
81—90	474	711	31—40	684	1026	81—90	894	1341
791—800	480	720	1141—1150	690	1035	1491—1500	900	1350

ROZDZIAŁ V.

Przewóz przesyłek nadzwyczajnych.

1. Opłaty jednostkowe za przewóz przesyłek nadzwyczajnych, z wyjątkiem przesyłek mleka w pociągach osobowych lub mieszanych, wynoszą od każdych zaczętych 10 kg. i od kilometra w pociągach:

- osobowych i mieszanych 120 fen.,
- pośpiesznych 180 fen. i
- ekspresowych 270 fen.

2) Opłata jednostkowa za przewóz mleka pociągami osobowymi lub mieszanymi wynosi od każdych zaczętych 10 kg. i od kilometra 60 fen. Przewóz powrotny naczyń pustych odbywa się bezpłatnie pod warunkami, które naznacza kolej *).

3) Opłaty oblicza się strefami po 10 km., licząc za pełne strefy.

4) Najniższa należność za przewóz przesyłki nadzwyczajnej w pociągach pośpiesznych lub ekspresowych równa się opłacie za 100 km., t. j. wynosi 180 marek w pociągach pośpiesznych i 270 mk. w ekspresowych od każdych zaczętych 10 kg.

5) Za ubezpieczenie strat, mogących wyniknąć z nieterminowej dostawy oraz za przechowanie przesyłek nadzwyczajnych pobiera się opłaty w tej samej wysokości co za bagaż.

6) Opłaty za przewóz przesyłek nadzwyczajnych:

Odległość w ki- lometrach	Opłaty za przewóz 10 kg. przesyłek nadzwyczajnych		Odległość w ki- lometrach	Opłaty za przewóz 10 kg. przesyłek nadzwyczajnych		Odległość w ki- lometrach	Opłaty za przewóz 10 kg. przesyłek nadzwyczajnych	
	pociągami osobowym lub mieszanym	pociągami pośpiesznym		pociągami osobowym lub mieszanym	pociągami pośpiesznym		pociągami osobowym lub mieszanym	pociągami pośpiesznym
1—10	12	180	251—260	312	468	501—510	612	918
11—20	24		61—70	324	486	11—20	624	936
21—30	36		71—80	336	504	21—30	636	954
31—40	48		81—90	348	522	31—40	648	972
41—50	60		291—300	360	540	541—550	660	990
51—60	72		301—310	372	558	551—560	672	1008
61—70	84		11—20	384	576	61—70	684	1026
71—80	96		21—30	396	594	71—80	696	1044
81—90	108		31—40	408	612	81—90	708	1062
91—100	120		341—350	420	630	591—600	720	1080
101—110	132	198	351—360	432	648	601—610	732	1098
11—20	144	216	61—70	444	666	11—20	744	1116
21—30	156	234	71—80	456	684	21—30	756	1134
31—40	168	252	81—90	468	702	31—40	768	1152
141—150	180	270	391—400	480	720	641—650	780	1170
151—160	192	288	401—410	492	738	651—660	792	1188
61—70	204	306	11—20	504	756	61—70	804	1206
71—80	216	324	21—30	516	774	71—80	816	1224
81—90	228	342	31—40	528	792	81—90	828	1242
191—200	240	360	441—450	540	810	691—700	840	1260
201—210	252	378	451—460	552	828	701—710	852	1278
11—20	264	396	61—70	564	846	11—20	864	1296
21—30	276	414	71—80	576	864	21—30	876	1314
31—40	288	432	81—90	588	882	31—40	888	1332
241—250	300	450	491—500	600	900	741—750	900	1350

*) Przy obliczaniu należności za przewóz mleka pociągami osobowymi lub mieszanymi stosuje się opłaty, zawarte w tablicy opłat za przewóz bagażu takielmiz pociągami (Rozdział IV).

Odległość w ki- lometrach	Opłaty za przewóz 10 kg. przesyłek nadzwyczajnych		Odległość w ki- lometrach	Opłaty za przewóz 10 kg. przesyłek nadzwyczajnych		Odległość w ki- lometrach	Opłaty za przewóz 10 kg. przesyłek nadzwyczajnych	
	pociągami osobowym lub mieszanym	pociągami pośpiesznym		pociągami osobowym lub mieszanym	pociągami pośpiesznym		pociągami osobowym lub mieszanym	pociągami pośpiesznym
751—760	912	1368	1001—1010	1212	1818	1251—1260	1512	2268
61—70	924	1386	11—20	1224	1836	61—70	1524	2286
71—80	936	1404	21—30	1236	1854	71—80	1536	2304
81—90	948	1422	31—40	1248	1872	81—90	1548	2322
791—800	960	1440	1041—1050	1260	1890	1291—1300	1560	2340
801—810	972	1458	1051—1060	1272	1908	1301—1310	1572	2358
11—20	984	1476	61—70	1284	1926	11—20	1584	2376
21—30	996	1494	71—80	1296	1944	21—30	1596	2394
31—40	1008	1512	81—90	1308	1962	31—40	1608	2412
841—850	1020	1530	1091—1100	1320	1980	1341—1350	1620	2430
851—860	1032	1548	1101—1110	1332	1998	1351—1360	1632	2448
61—70	1044	1566	11—20	1344	2016	61—70	1644	2466
71—80	1056	1584	21—30	1356	2034	71—80	1656	2484
81—90	1068	1602	31—40	1368	2052	81—90	1668	2502
891—900	1080	1620	1141—1150	1380	2070	1391—1400	1680	2520
901—910	1092	1638	1151—1160	1392	2088	1411—1410	1692	2538
11—20	1104	1656	61—70	1404	2106	11—20	1704	2556
21—30	1116	1674	71—80	1416	2124	21—30	1716	2574
31—40	1128	1692	81—90	1428	2142	31—40	1728	2592
941—950	1140	1710	1191—1200	1440	2160	1441—1450	1740	2610
951—960	1152	1728	1201—1210	1452	2178	1451—1460	1752	2628
61—70	1164	1746	11—20	1464	2196	61—70	1764	2646
71—80	1176	1764	21—30	1476	2214	71—80	1776	2664
81—90	1188	1782	31—40	1488	2232	81—90	1788	2682
991—1000	1200	1800	1241—1250	1500	2250	1491—1500	1800	2700

ROZDZIAŁ VI.

Przewóz czasopism, broszur i książek.

1) Przewóz czasopism, broszur i książek odbywa się pociągami osobowymi i mieszanymi. Na przewóz w pociągach pośpiesznych wymagane jest zezwolenie Dyrekcji Kolejowej, w obrębie której znajduje się stacja nadawcza.

2) Paczki czasopism i t. p. o wadze poszczególniej paczki do 100 kg. powinny być nadawane w odpowiednim opakowaniu; na paczkach powinny być naklejone kartki, na których czarnym drukiem mają być umieszczone następujące dane: nazwisko i miejsce zamieszkania nadawcy, stacja przeznaczenia, imię, nazwisko i adres odbiorcy, oraz napis: „Czasopisma, Książki”.

3) Przyjmowanie dzienników do wysłania odbywa się w ściśle określonych godzinach, najpóźniej na pół godziny przed odejściem odpowiedniego pociągu.

4) Nadawca obowiązany jest do zachowania przepisów, dotyczących przesyłek, podlegających przymusowi pocztowemu.

5) Opłata za przewóz powinna być uiszczona przy nadaniu; wynosi ona 45 fen. od każdego zaczętych 10 kg. i 1 km. i oblicza się strefami po

10 km., licząc za pełne strefy. Przypadająca do pobrania należność zaokrągla się do najbliższych pełnych marek wzwyż. Obliczone na zasadach powyższych opłaty podane są pod punktem 8.

6) Przewóz czasopism i t. p. odbywa się za dowodami przewozowymi, używanymi przy przesyłkach nadzwyczajnych.

7) Przesyłki czasopism i t. p. dla osób, z którymi Dyrekcja Kolejowa zawarze odnośną umowę, mogą być nadawane również za szczególnymi wykazami na następujących warunkach:

- a) Wykazy, doręczane stacjom wraz z odpisem, winny być sporządzone na blankietach podług ustalonego wzoru.
 - b) Blankiety te, składające się z 4-ch części, a mianowicie: grzbietu, wykazu, odpisu tegoż i kwitu dla nadawcy, drukowane będą przez zarząd kolei. Mogą być one również przygotowane za zgodą Dyrekcji Kolejowej przez samego kontrahenta; w tym jednak wypadku winny być one przedłożone Dyrekcji Kolei do ostemplowania.
 - c) Po przyjęciu od kontrahenta należyce wypełnionego wykazu wraz z odpisem i po sprawdzeniu wagi oraz zawartości przesyłki na zasadach ogólnych, stacja nadawcza zatrzymuje odpis, oryginał zaś wraz z czasopismami i t. p. wręcza konduktorowi bagażowemu lub pociągowemu, który wydaje przesyłki na wskazanych w wykazie stacjach.
 - d) Do jednego wykazu mogą być wpisywane stacje, należące do jednej tylko Dyrekcji i znajdujące się na jednej linii biegu pociągu. Na każde rozgałęzienie należy sporządzać oddzielne wykazy.
 - e) Obliczenia opłaty przewozowej dokonywa się według zasad, ustalonych w punkcie 5, oddzielnie za każdy wykaz, za ogólną odległość taryfową od stacji nadawczej do ostatniej stacji odbiorczej, wskazanej w wykazie, i za ogólną wagę przesyłki, nadanej przy tymże wykazie.
 - f) Zwrotne przesyłanie niesprzedanych czasopism i t. p. uskutecznia się jako nowe przesyłki.
 - g) Należności, przypadające kolei, uiszczą się stosownie do umowy pomiędzy Dyrekcją Kolei i kontrahentem.
- 8) Opłaty za przewóz czasopism, broszur i książek:

Odległość w ki- lometrach	Opłaty za 10 kg. czasopism, broszur i książek	Odległość w ki- lometrach	Opłaty za 10 kg. czasopism, broszur i książek	Odległość w ki- lometrach	Opłaty za 10 kg. czasopism, broszur i książek
	Marek		Marek		Marek
1— 10	4,50	101—110	49,50	201—210	94,50
11— 20	9,00	11— 20	54,00	11— 20	99,00
21— 30	13,50	21— 30	58,50	21— 30	103,50
31— 40	18,00	31— 40	63,00	31— 40	108,00
41— 50	22,50	141—150	67,50	241—250	112,50
51— 60	27,00	151—160	72,00	251—260	117,00
61— 70	31,50	61— 70	76,50	61— 70	121,50
71— 80	36,00	71— 80	81,00	71— 80	126,00
81— 90	40,50	81— 90	85,50	81— 90	130,50
91—100	45,00	191—200	90,00	291—300	135,00

Odległość w ki- lometrach	Oplaty za 10 kg. czasopism, broszur i książek	Odległość w ki- lometrach]	Oplaty za 10 kg. czasopism, broszur i książek	Odległość w ki- lometrach	Oplaty za 10 kg. czasopism, broszur i książek
	Marek		Marek		Marek
301—310	139,50	701—710	319,50	1101—1110	499,50
11—20	144,00	11—20	324,00	11—20	504,00
21—30	148,50	21—30	328,50	21—30	508,50
31—40	153,00	31—40	333,00	31—40	513,00
341—350	157,50	741—750	337,50	1141—1150	517,50
351—360	162,00	751—760	34,200	1151—1160	522,00
61—70	166,50	61—70	346,50	61—70	526,50
71—80	171,00	71—80	351,00	71—80	531,00
81—90	175,50	81—90	355,50	81—90	535,50
391—400	180,00	791—800	360,00	1191—1200	540,00
401—410	184,50	801—810	364,50	1201—1210	544,50
11—20	189,00	11—20	369,00	11—20	549,00
21—30	193,50	21—30	373,50	21—30	553,50
31—40	198,00	31—40	378,00	31—40	558,00
441—450	202,50	841—850	382,50	1241—1250	562,50
451—460	207,00	851—860	387,00	1251—1260	567,00
61—70	211,50	61—70	391,50	61—70	571,50
71—80	216,00	71—80	396,00	71—80	576,00
81—90	220,50	81—90	400,50	81—90	580,50
491—500	225,00	891—900	405,00	1291—1300	585,00
501—510	229,50	901—910	409,50	1301—1310	589,50
11—20	234,00	11—20	414,00	11—20	594,00
21—30	238,50	21—30	418,50	21—30	598,50
31—40	243,00	31—40	423,00	31—40	603,00
541—550	247,50	941—950	427,50	1341—1350	607,50
551—560	252,00	951—960	432,00	1351—1360	612,00
61—70	256,50	61—70	436,50	61—70	616,50
71—80	261,00	71—80	441,00	71—80	621,00
81—90	265,50	81—90	445,50	81—90	625,50
591—600	270,00	991—1000	450,00	1391—1400	630,00
601—610	274,50	1001—1010	454,50	1401—1410	634,50
11—20	279,00	11—20	459,00	11—20	639,00
21—30	283,50	21—30	463,50	21—30	643,50
31—40	288,00	31—40	468,00	31—40	648,00
641—650	292,50	1041—1050	472,50	1441—1450	652,50
651—660	297,00	1051—1060	477,00	1451—1460	657,00
61—70	301,50	61—70	481,50	61—70	661,50
71—80	306,00	71—80	486,00	71—80	666,00
81—90	310,50	81—90	490,50	81—90	670,50
691—700	315,00	1091—1100	495,00	1491—1500	675,00

ROZDZIAŁ VII.

Pociągi nadzwyczajne, wagony osobowe, dla chorych i bagażowe.**A. Pociągi nadzwyczajne.**

I. (1) Za pociągi nadzwyczajne pobiera się za każdy kilometr taryfowy opłaty następują e:

- a) za lokomotywę—300 mk.; o ile ze względów ruchowych lub technicznych zajdzie potrzeba użycia więcej, niż jednej lokomotywy, pobiera się opłatę powyższą osobno za każdą doczepioną lokomotywę;
- b) za każdą oś, dostarczonego na żądanie wagonu, osobowego 100 mk.;
- c) za każdą oś innego, dostarczonego na żądanie, wagonu lub też doczepionego ze względu na wymogi ruchu 50 mk.

Opłata najniższa wynosi 1000 mk. za kilometr taryfowy, nie mniej jednak, niż 50000 marek za pociąg.

(2) Jeżeli opłata za przewóz w pociągu nadzwyczajnym osób, zwierząt, bagażu i przesyłek towarowych według taryf normalnych wypada drożej, niż na podstawie ustępu powyższego (1), to pobiera się opłatę wyższą, licząc jednak za przewóz osób, bagażu i przesyłek towarowych pośpiesznych opłaty, ustalone dla pociągów osobowych, bez względu na szybkość pociągu nadzwyczajnego.

II. (1) Jeżeli na żądanie zamawiającego dostarcza się wagonów *szczególnie* przez niego wskazanych, to za ich przebieg linjami, którymi pociąg nadzwyczajny nie przechodzi, zarówno w drodze tam, jak i z powrotem, pobiera się 15 mk. za każdą oś i każdy kilometr taryfowy. Przy obliczaniu tej należności — również gdy wagony wracają do stacji macierzystej inną drogą, niż ta, którą przybyły — odejmuje się od ogólnej długości linii, którymi wagony przebiegały, długości tych linii, którymi wagony przechodziły w stanie ładownym; tylko za różnicę odległości w ten sposób obliczoną pobiera się powyżej wskazaną opłatę.

(2) Opłatę powyższą pobiera się również, choć wagon nie jest własnością kolei; w tym wypadku liczy się ją także, i to za drogę tam i z powrotem, gdy wagon przed lub po użyciu go, w celu uskutecznienia naprawy, przesyła się, na osobne żądanie zamawiającego, do warsztatów.

(3) Wszelkie dalsze warunki, pod jakimi na żądanie wagony będą dostarczone, mają być ustalone z zamawiającym.

III. Przy zamawianiu pociągu nadzwyczajnego winna być złożona kaucja w wysokości 50000 mk., która, w razie odwołania pociągu nadzwyczajnego, przepada na rzecz kolei, z pobraniem jednak ponadto, w odpowiednich wypadkach, opłat, ustalonych ustępem II.

Należności za przebieg pociągu nadzwyczajnego uiszczą się na stacji wyjściowej, nie później, niż na 1 godzinę przed czasem, wyznaczonym do wyjazdu.

Jeżeli przy obliczaniu opłaty przewozowej stacja odejścia nie uwzględniła należności za potrzebne w danym razie na poszczególnych odcinkach dodanie parowozu pomocniczego, to przypadające za to należności winny być uiszczone dodatkowo na stacji przeznaczenia.

IV. (1) Jeżeli wyznaczony do odjazdu czas został przez zamawiającego przekroczony, to pociąg nadzwyczajny, na żądanie zamawiającego lub według uznania kolei, może być w dalszym ciągu trzymany w pogotowiu.

(2) Za każde rozpoczęte pół godziny oczekiwania pociągu, nawet na wypadek zupełnego odwołania tegoż, pobiera się opłatę za oczekiwanie w wysokości 15000 mk.

(3) Trzymanie pociągu w pogotowiu trwa tylko tak długo, dopóki wpłacona zgóry należność przewozowa pokrywa przypadającą za oczekiwanie opłatę.

B. Wagony osobowe, dla chorych, bagażowe i towarowe.

I. (1) Za wagony salonowe, sypialne lub inne osobowe oraz szczególnie urządzone dla chorych, które Kolej dostarcza na żądanie, pobiera się, bez względu na to, czy wagony te stanowią własność kolejową, czy prywatną osób korzystających z tych wagonów, należność za bilety klasy I ej odnośnego rodzaju pociągu, przyczem mają zastosowanie ulgi dla dzieci (art. 12 Przepisów Przewozowych); conajmniej winny być opłacone: przy dwóch lub trzechosiowych wagonach — 12 biletów na każdy wagon, a przy cztero lub więcej osiowych wagonach — 18 biletów dla dorosłych. (Patrz wszakże ustęp III).

(2) Jeżeli w skład danych pociągów nie wchodzą wagony klasy I, to opłaca się za wagon osobowy dwu- lub trzyosiowy 18, a za takiż wagon o więcej osiach—27 biletów dla dorosłych klasy II na pociąg odnośnego rodzaju.

II. (1) Za dostarczone na żądanie pod przewóz bagażu wagony bagażowe lub towarowe pobiera się opłatę 100 mk. za każdą os i każdy kilometr taryfowy.

(2) Jeżeli przewóz bagażu wypada według taryfy bagażowej drożej, to pobiera się tę wyższą opłatę przewozową.

III. (1). Za dostarczone na żądanie pod przewóz chorych wagony bagażowe lub towarowe opłaca się 6 biletów kl. I dla dorosłych na pociąg odnośnego rodzaju; jeżeli w wagonie przewozi się więcej, niż jednego chorego, to dla każdego dalszego chorego opłaca się bilet kl. I.

(2) Jeżeli w skład danych pociągów nie wchodzą wagony klasy I, to za wagon opłaca się 9 biletów klasy II dla dorosłych, przyczem, jeżeli w wagonie przewozi się więcej niż jednego chorego, to dla każdego następnego chorego opłaca się bilet klasy II.

(3) Dwóch dozorców przewozi się bezpłatnie; każdy następny dozorca, jadący w tym samym wagonie, winien nabyć bilet kl. III na pociąg odnośnego rodzaju.

(4) Przedmioty, służące dla wygody chorych podczas podróży, można wziąć do wagonu bez opłaty. Za pozostały bagaż pobiera się opłatę, przewidzianą w taryfie.

(5) Postanowienia powyższe stosuje się również przy korzystaniu z osobnych, urządzonych do przewożenia chorych przedziałów klasy III.

(6) Przewóz wagonów powyższych odbywa się pociągami osobowymi lub mieszanymi, a pośpiesznymi tylko na podstawie szczególnego zezwolenia odnośnej Dyrekcji kolejowej.

IV. (1) Jeżeli na żądanie zamawiającego dostarcza się wagonów szczególnie przez niego wskazanych, to za ich przebieg linjami, któremi wagony te szły w stanie próżnym, zarówno w drodze tam, jak i z powrotem, pobiera się 15 mk. za każdą os i każdy kilometr taryfowy. Przy obliczaniu tej należności—również gdy wagony wracają do stacji macierzystej inną drogą, niż ta, którą przybyły, — odejmuje się od ogólnej długości linii, któremi wagony przebiegały, długości tych linii, któremi wagony przechodziły z podróżnymi; tylko za różnicę odległości w ten sposób obliczoną pobiera się powyżej wskazaną opłatę.

(2) Opłatę powyższą pobiera się również choć wagon nie jest własnością kolei; w tym wypadku liczy się ją także, i to za drogę tam i z powrotem, gdy wagon przed lub po użyciu go, w celu uskutecznienia naprawy, przesyła się na osobne żądanie zamawiającego, do warsztatów.

V. Wszystkie opłaty uiszcza się na stacji odjazdu; zamawiający otrzymuje zaświadczenie, które okazywać winien przy sprawdzaniu biletów w pociągu i oddać po ukończeniu podróży.

VI. W razie nieskorzystania z wagonu zamówionego pobiera kolej, oprócz opłat, wskazanych pod IV, wszystkie koszty, wynikłe wskutek przygotowania wagonu.

VII. Wszelkie dalsze warunki dostarczenia wagonu ustala kolej z zamawiającym.

Minister Kolei Żelaznych:

Sikorski